

DARBININKAS

Vol. LXXXVI. Nr.24
June - Birželis 15, 2001 Penktadienis - Friday

PERIODICALS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
\$1.00

– Lietuvos Prezidentas Valdas Adamkus birželio 11 d. paragino žemės ūkio ministrą Kęstutį Kristinaitį kuo greičiau spręsti žemės ūkio problemas. Tačiau, anot ministro, tam trukdo lėšų trūkumas. Prezidento referentas ekonomikos klausimais Raimundas Dužinskas žurnalistams sakė, kad vienas svarbiausių darbų, prezidento nuomone, yra žemės gražinimas kaimo vietovėse, kuris išspręstų daug su tuo susijusių problemų. Anot R. Dužinsko, V. Adamkus apgailestavo, kad buvo gerokai užgaista diskutuojant Vyriausybėje ir ginčijantis dėl žemės tvarkymo ir administravimo sistemos. Prezidentas taip pat išreiškė susirūpinimą dėl vėluojančių specialios Europos Sąjungos finansinės paramos žemės ūkiui programos SAPARD lėšų. “Prezidento nuomone, dabar nereikia ieškoti kaltų, o sparčiau viską padaryti”, – sakė R. Dužinskas.

– Nuo birželio 8 d. Vilniuje galima važinėti tūkstančių Savivaldybei priklausančių dviračių. Jūs bus galima rasti prie gatvės įrengtų specialių stovų. Kiekvienas norintis šiais dviračiais galės pasinaudoti kaip visuomeniniu transportu, tačiau nemokamai. Vilniaus meras Artūras Zuokas tikisi, kad oranžiniai Savivaldybės dviračiai nepraps, nes jie yra ryškiai oranžiniai bei pažymėti slaptais ženklais. Be to, oranžiniais dviračiais bus galima važinėti tik nustatytuose miesto dalyje – Senamiestyje ir aplink jį. Policininkai, pastebėję žmogų, važiuojantį oranžiniu Savivaldybės dviračiu už šių ribų, turės teisę jį atimti arba lieps dviratininkui grįžti. Rengiantis šiai akcijai, Vilniaus centre buvo nužymėti dviračių takai. Už dviračius sumokėjo bendrovės “Rubikon”, “Utenos alus”, “Panoden”, “Pieno žvaigždės”, o pagamino Šiaulių įmonė “Baltik Vairas”. Savivaldybės dviračiais bus galima važiuoti iki spalio 1 dienos septynias dienas per savaitę, tik nakčiai jie bus prirakinami prie stovų.

– Vilniaus Operoje birželio 6 d. vyko išskirtinis koncertas. Operų artjas ir duetas atliko bene žymiausias Lietuvos tenoras Virgilijus Noreika ir viena žinomiausių jaunosios kartos dainininkių Violeta Urmanavičiūtė – Urmana. Neseniai Violeta Urmanavičiūtė dainavo New Yorko “Metropolitan” operoje su Placido Domingo. Šiuo metu Violeta atostogauja pas tėvus Marijampolėje, tačiau neatsispyrė pasiūlymui dainuoti kartu su maestro Noreika. Šis koncertas buvo itin reikšmingas Vilniaus publikai. Salė buvo pilnutėlė. Beje, maestro Noreika sakė, kad jis šiam koncertui rengėsi ypatingai, nes, kaip bežiūrėti, garsiuosius dainininkus skiria nemažai metų. Nepaisant to, koncertas buvo puikus, duetai skambėjo nuostabiai, o dainininkams puikiai akompanavo Operos teatro orkestras, diriguojamas Liutaurio Balčiūno.

AMBASADORIUS VYTAUTAS A. DAMBRAVA JAUČIASI ĮŽEISTAS

Daugiau kaip ketverius metus ieškotas turto prievartavimu kaltinamas Lietuvoje 31 metų A. Lazauskas buvo sulaikytas kovo 13 d. Ispanijoje, į kurią buvo priverstas sprukti po Rimanto Okuličiaus šūvių Panevėžio “Svainijos” parduotuvėje.

Teisinės pagalbos prašymas dėl sulaikytojo perdavimo Ispanijos valdžiai turėjo būti įteiktas per 40 dienų. Lietuvos Generalinė prokuratūra jį parengė ir Užsienio reikalų ministerijai perdavė po 16-os dienų, kovo 29 d. Atlikusiems savo darbą Lietuvos teisėsaugininkams teliko ramiai laukti ne savo valia į tevynę grįžtančio Lazerio.

Vietoj jo Lietuvos policijos komisariai ir prokurorai sulaukė žurnalistų skambučių.

Oficialiems Ispanijos pareigūnams patvirtinus žurnalistų turimą informaciją, užsienio reikalų ministro Antano Valionio nurodymu buvo atliktas tyrimas. Buvo bandoma nustatyti, kodėl ispanams nebuvo laiku perduotas teisinės pagalbos prašymas.

Kaltųjų paieškos prasidėjo ne pačioje URM, o Lietuvos ambasadoje Madride, kur buvo nusiųsti ministerijos generalinis inspektorius Dainius Junevičius bei Konsulinio departamento direktorius Artūras Žurauskas. Gegužės 25 d. tarnybiniame rašte ministrui generalinis inspektorius padarė tokią išvadą: “Dokumentai dėl A.Lazausko išdavimo nebuvo perduoti laiku, nes dėl ambasadoriaus V.A.Dambravos kaltės darbas ambasadoje buvo organizuotas netinkamai, o ambasados antrasis sekretorius Aleksandras Kudaba aplaidžiai atliko savo pareigas”.

Ambasadorius Vytautas A. Dambrava

Remdamasis šia išvada, ministras A.Valionis ambasadoriui V.A.Dambravai pareiškė papeikimą, o A.Kudabai – pastabą. Tą pačią dieną vykusioje spaudos konferencijoje URM Informacijos ir kultūros departamento direktorius Petras Zapolskas pabrėžė, jog šios nuobaudos – “didelė bausmė tokio rango pareigūnams”.

Oficialus ministerijos atstovas ypač pabrėžė ambasadoriaus kaltę. Tuo tarpu iš tarnybiniame rašte dėstomo dokumentų gabenimo kelio matyti, jog daugiausia laiko – net 15 dienų – jie išgulejo pačioje UR ministerijoje, o paskui dar 12 dienų buvo ambasados patarėjo Arūno Vincūno žinioje.

Ypač svarbūs dokumentai Ispanijoje galėjo atsidurti dar tą pačią savaitę, t.y. iki balandžio 6 d., nes paprastai pirmą mėnesio ketvirtadienį dokumentai iš URM į Ispaniją siunčiami per greitojo pašto tarnybą.

Tuo pasinaudota nebuvo, kadangi, kaip teigiama rašte, diplomatinio pašto tarnyba, žinodama, kad ambasados Ispanijoje patarėjas A.Vinčiūnas yra atvykęs į Vilnių ir netrukus grįš į Madridą, laikydamasi ministerijoje nustatytos tvarkos ir “taupydamas lėšas”, nusprendė turimus siųsti į ambasadą Ispanijoje dokumentus perduoti jam kaip diplomatiniam kurjeriui. Tas “netrukus” truko dar 10 dienų.

Į Madridą A.Vinčiūnas atskrido tik balandžio 12 d., o plombuotą maišą su dokumentais į ambasadą atnešė bei vykdymo paskirstė dar po 5 dienų – balandžio 17 d.

Dokumentus dėl A.Lazausko A.Vinčiūnas ambasados pirmajam sekretoriui A.Kudabai perdavė balandžio 18 d. Nota buvo parengta kitą dieną, tačiau kodėl laiku nebuvo perduota Ispanijos valdžiai, o nutarta laukti grįžtančio iš Lietuvos ambasadoriaus, atlikusieji tyrimą kukliai nutylėjo. Kalčiausiu A.Lazausko paleidimo istorijoje įvardytas ambasadorius V.A.Dambrava balandžio 26 d. parašė laišką Prezidentui V.Adamkui.

Suabejojęs tikrintojų iš URM objektyvumu, ambasadorius Prezidentui atskleidė tikrąjį Lazerio paleidimo kaltininkų pavardes.

Pasak ambasadoriaus, misijos vadovas visada turi prisiimti moralinę kaltę, tačiau jam sunku didžiulis ambasada, jei jos darbuotojai neatlieka savo pareigų. Jis prisipažino dėjęs visas įmanomas pastangas, kad būtų surastas ir sulaikytas A. Lazauskas, bei klausė: “Kam tai rūpi Lietuvoje?”

Lietuvos žinios

POPIEŽIUS KANONIZAVO PENKIS ŠVENTUOSIUS IŠ ITALIJOS IR LIBANO

Popiežius Jonas Paulius II birželio 10 d. kanonizavo penkis šventuosius iš Italijos ir Libano. Trys vyrai ir dvi moterys kanonizuotos už jų pasišventimą Kristui. Per iškilmingą mišias, kurios buvo laikomos sausakimijoje Šv. Petro aikštėje, 81 metų popiežius garbino naujųjų šventųjų tikėjimo tyrumą.

“Šiandienos iškilmes mes galime pavadinti šventumo švente, – į 15 tūkstančių žmonių minią

kreipėsi popiežius. – Šventumas yra Dievo dovana, perduodama per Jėzų Kristų”.

Pirmasis buvo kanonizuotas Luigi Scrosoppi (1804-1884), paskyręs savo gyvenimą labdarai. Taip pat buvo kanonizuoti Agostino Roscelli (1818-1902), Bernardo de Corleone (1605-1667), vienuolė Teresa Eustochio Verzeri (1801-1852) ir libanietė vienuolė Rafqa Pietra Choboa Ar-Rayes (1832-1914).

A. PAULASKAS IR A. BRAZAUSKAS PORINS APIE LIETUVOS VYRIAUSYBĖS LIKIMĄ

Naujosios politikos koalicijos ir premjero Rolando Pakso kabineto likimas gali paaiškėti neilgtrukus per socialliberalų ir socialdemokratų vadovų Artūro Paulausko bei Algirdo Brazauskos susitikimą. Apie planuojamą susitikimą A. Paulauskas pranešė žurnalistams birželio 11 d. po apsilankymo pas prezidentą Valdą Adamkų. Naujosios politikos

krikštą tėvis V. Adamkus, pasak A. Paulausko, per susitikimą pabrėžė, kad “reikalinga tokia politinė koalicija, kuri pajėgtų vykdyti reformas”. Prieš keletą savaitių V. Adamkus viešai ragino atsižvelgti į socialdemokratų dalyvauti valdžioje, o praėjusią savaitę ragino R. Pakšą darbais įrodyti Vyriausybės pajėgumą vykdyti reformas.

NEDARBAS BALTIJOS ŠALYSE GEGUŽĖ TOLIAU MAŽĖJO

Latvijoje nedarbo lygis per praėjusį mėnesį sumažėjo 0,1 procentinio punkto, Estijoje – 0,2 punkto, Lietuvoje – 0,5 punkto. Lietuvoje šio mėnesio pradžioje bedarbiai sudarė 12,3%, Latvijoje – 7,9%, Estijoje – 6,5% darbingo amžiaus šalies gyventojų. Birželio 1-ąją Lietuvoje buvo 220,3 tūkst., Latvijoje – 94,8 tūkst., Estijoje – 56,6 tūkst. oficialiai užregistruotų bedarbių. BNS

VATIKANO RYŠIŲ SU VISUOMENE KOMISIJA: IŠPAŽINTYS INTERNETE PRIIMAMOS NEBES

Vatikano ryšių su visuomene komisija išplatino pareiškimą, kuriame paneigiama, kad nuodėmės kada nors bus atleidžiamos internete.

Romos katalikų bažnyčia teigiamai vertina internetą, tačiau mano, kad išpažintis gali vykti tik gyvai bendraujant žmogui ir kunigui.

Katalikų bažnyčia pripažįsta,

Seimo pirmininkas sakė nesąs apsisprendęs, ar Socialdemokratų galva Algirdas Brazauskas būtų geresnis premjeras už liberalų R. Pakšą, tačiau žadėjo susitikti su A. Brazausku, kad aptartų įvairius klausimus. A. Paulauskas teigė, kad stabdyti reformas “nebėra laiko” ir ragino valdančiosios koalicijos partnerius kuo greičiau derinti pozicijas įvairiais klausimais.

BNS

kad internetas – puiki bendravimo priemonė. Internetu gali vykti mišios, sakomi pamokslai, tačiau elektroninė išpažintis neįmanoma.

Pasak arkivyskupo Johno Fogley, vadovaujančio specialiai Vatikano komisijai, užsiimančiai internetu, išpažintis pagal katalikų kanonus turi vykti akis į akį su dvasininku. La Stampa

Antanas Sutkus. Tėvo ranka

VISUS TĖVELIUS SVEIKINAME TĖVO DIENOS PROGA!

VIZITO Į LIETUVĄ ATVYKSTA PRANCŪZIJOS PREZIDENTAS

Liepos pabaigoje vienos dienos vizito į Lietuvą atvyks Prancūzijos prezidentas Jacques Chirac. Tai patvirtino Prezidentūros atstovai. Prezidentas Lietuvoje lankysis liepos 26 dieną. Paskui J.Chirac vyks į Latviją ir Estiją.

Prancūzijos vadovą apsilankyti Lietuvoje pakvietė Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, Prancūzijoje darbo vizito lankęsis šių metų sausį.

Tąsyk susitikę Lietuvos ir Prancūzijos vadovai aptarė dvišalius santykius, Europos Są-

jungos, NATO plėtros klausimus. J.Chirac tada Lietuvos ir Prancūzijos politinius santykius pavadino puikiais, sakė, kad kultūrinius ryšius reikia plėtoti, o ekonominiai santykiai yra daug žadantys.

Pastarąjį kartą Prancūzijos vadovas Lietuvoje lankėsi 1992 metais. Dabar jau miręs tuometinis prezidentas Francois Mitterrand buvo pirmasis užsienio valstybės vadovas, lankęsis Lietuvoje po nepriklausomybės atkūrimo. BNS

NORITE KITOKIOS SPAUDOS? TAPKITE KITOKIE

Dr. Letas Palmaitis

Š. m. gegužės 11 d. pirmajame Darbininko puslapyje skelbėme BNS agentūros pranešimą “Lietuvos kultūrininkai koneveikia žiniasklaidą”, kuriame buvo komentuojamas 32 Lietuvos kultūrininkų laiškas Lietuvos prezidentui. Šįsyk spausdiname dr. Leto Palmaitio atsiliepimą į minėtąjį laišką.

Kolektyvinių laiškų Lietuvos Prezidentui sovietmečiu pagarsėjusi ir nusipelnusi Lietuvos kultūrai vyresnioji intelektualų karta parodė nebesugebanti adekvačiai suvokti įvykusių permainų esmės.

Niekas neginčys laiške iškeltų dvasinio nuosmukio faktų. Deja, sustabdyti smukimą bei padaryti lemiamą žingsnį tikrų vertybių atstatymo link laisvės sąlygomis tegali tik pati visuomenė, išlaisvinta nuo cenzorių, dorovingos spaudos, sąžiningų valdininkų ir valstybės priežiūros. Nelaisvės sąlygomis tai privalo daryti prezidento paragentas valstybės aparatas, žodžio laisvę ribojantys įstatymai, cenzorių armija. Visa tai mes jau išgyvenome ir visai tai mums nepatiko. Vergovėje gyvenome daug sočiau – kas gi privertė mus vogti, lipti per galvas, skandinti kaimynus ir apvogtuosius? Gal valstybės priešai ar Siono išminčiai? Intelektualai savaip bando išspręsti tas pačias problemas, kaip ir varguomene tapę darbininkai ir valstiečiai. Paklauskite juos, ko jie nori – garantuoto gyvenimo nelaisvėje ar gyvenimo be garantijų, laisvėje? Jums, be abejojimo, atsakys – norime garantuoto gyvenimo laisvėje. Bet juk tokio nebūna!

Galbūt čia kas nors pradės rodyti į Vokietiją, Angliją ar Prancūziją. Laisvos tautos susikuria socialines garantijas ne policijos ir cenzorių pagalba, bet sutikimu sąžiningai dalyvauti konkurencinėje kovoje su rizika, žinant, kad atskiri individai būtinai pralaimės ir nukentės, nesugebėdami atiduoti visuomenei to, kas šiuo metu reikalinga, turi rinkos paklausą. Kai šitai supranta visa visuomenė ir niekas

nebando ieškoti sau aplinkinių pasipelnijimo kelių, tuomet tauta turtėja ir gali sau leisti kurti vis daugiau ir daugiau visuomenės palaikomų dėsnių: ne valstybės aparatas reguliuoja gyvenimą, bet sąžiningos konkurencijos kovos sąlygomis visuomenė reguliuoja pati save.

Ištrūkę iš sovietinės imperijos dar turėjome galimybę išlaikyti socialistinę tvarką. Kodėl mes šito nepadarėme? Kodėl jūs, gerbiamieji intelektualai, troškote kapitalizmo? Manėte, kad gyvenisite “kaip Amerikoje”?

Ne buvo suvoktas esminis dalykas, kurio iki šiol nesugebate suvokti ir Jūs: laisvos rinkos sąlygomis VISKAS YRA PREKĖ! Ne vien drabužiai, limuzinai ir sviestas, bet Jūs patys, darbo jėga, tavo rankos, tavo gabumai, tavo jėgos. Jei nori gerai gyventi, tu turi ką nors pasiūlyti visuomenei, kad ji iš tavęs nupirktų. Tie “niekingi pinigai” laisvoje visuomenėje yra ne kas kita, kaip tavo reikalingumo matas.

Iš laiško net galima padaryti išvadą, neva tai, mūsų laisvoji spauda tvarkosi pagal rinkos dėsnius ir parduoda, ko iš pačių lietuvių norima (smurtą, seksą, kišimasi į asmens gyvenimą), ir yra priežastis “pagiežos savo kraštui, masinės emigracijos ir nevaldomų lietuviškų nusikaltėlių gaudų”. Viskas apversta aukštyn kojom.

O gal priešingai: visuomenė yra tokia, kokia yra. Ji skaito tai, ką nori skaityti, ji žiūri tai, ką nori žiūrėti. Ne spauda kalta, kad visuomenė nedora ir nori nedorų dalykų. Laisvės sąlygomis tik pati visuomenė turi įveikti savo nedorą, persigirti arba numirti. Kai skaitytojas taps doras, nustos niekinti kito žmogaus (nukelta į 2 psl.)

Pratarmė

Turėdamas šviesų protą, kilnią širdį ir iškalbos dovaną, prelatas Jonas A. Kučingis nuo pat pirmų savo kunigystės dienų su pasisekimu mokė visus gerumo, ragino pasitikėti Dievo Apvaizda, paklusti Jo Šventai valiai. Karo audrų nublokštas toli nuo Tėvynės, atsidūręs Jungtinės Amerikos Valstijose, Los Angeles mieste, iškart vėl kibo į darbą. Čia jam buvo lemta įvykdyti didelį uždavinį - įtvirtinti ir išugdyti Šv. Kazimiero parapiją, kurią buvo įkūręs buvęs jo gimtosios parapijos klebonas prelatas Julius Maciejuskas. Ne be prelato J.A. Kučingio pastangų ši parapija tapo stipriu centru, tikra lietuvių tirtovė Jungtinių Amerikos Valstijų vakaruose prie Ramiojo vandenyno.

Svarbiausiu savo gyvenimo uždaviniu laikydamas tarnavimą Dievui bažnyčioje, prel. J.A. Kučingis ypatingą dėmesį skyrė pamokslams. Ši Prelato pamokslų knyga yra jau antroji. Pirmoji, išleista taip pat Lietuvoje, susilaukė daug gražių atsiliepimų.

1998 m. sausio mėn. 26 d. Prelatas savo laiške man rašė: "Ši mano knyga, pavadinta "Dievo Žodžio tarnyboje", bus pas-

kutinė, į kurią įdėjau visą savo širdį ir sielą. Artėjau prie 90 metų gimtadienio, netrukus reikės iškeliauti anapus saulės. Esu savo testamente įrašęs, kad noriu būti palaidotas savo numylėtoje Švėkšoje..."

Pamoksluose Prelatas aiškina švenčių kilmę, religinių apeigų prasmę, tikėjimo tiesų pažinimo svarbą, gyvenimo prasmės klausimus. Aktualiai pamokslų mintis - Tėvynės meilė, susirūpinimas jos likimu, viltis, kad Dievas neapleis. Pamoksluose daug pavyzdžių iš Naujojo testamento, šventųjų gyvenimų, minčių iš žinomų mokslininkų ir rašytojų knygų, poetų eilių.

Iš visos širdies linkiu garbingajam Žemaitijos žemės sūnui prelatui Jonui A. Kučingui laikytis tvirtai kaip ažuolui, gyventi dar ilgai, peržiūrėti knygų lentynas ir, suradus ką iš seniau ar parašius ką nors naujo, išleisti ne vieną knygą. Išleistos knygos tebūna juo naudingesnės, ypač jaunesniems broliams kunigams, besidarbuojantiems Tėvynėje Lietuvoje ir kituose kraštuose.

Antanas Vaičius,
Telšių vyskupas

* * *

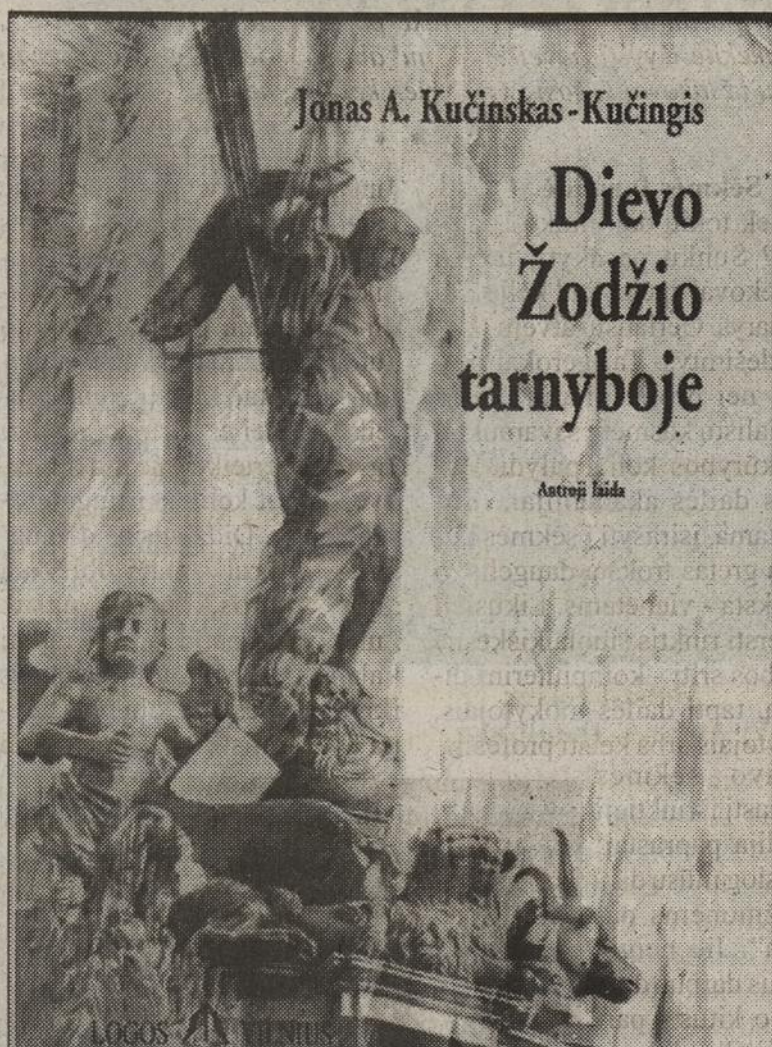
Autoriaus žodis

Mano knyga "Šventiniai ir proginiai pamokslai" susilaukė didelio skaitytojų dėmesio. Rašytoja ir kelių premijuotų knygų autorė Alė Rūta rašo: "Skaitydama Jūsų pamokslus, rodos, girdžiu Šv. Kazimiero bažnyčioje Jūsų nuoširdžius ir gilios minties pamokslus". J. Batavičius iš Telšių skaitydamas savo buvusio mokytojo ir auklėtojo pamokslus šakosi "verkes". Irena Lukšyte-Goddard, pagarsėjusi tarp amerikiečių rašytojų, savo literatūrinėje veikloje skaitanti pamokslus kasdien kaip religinį skaitymą. Kun.

Aug. Steigvila iš Argentinos dėkoja už brangią ir įdomią dovaną - knygą. Vysk. A. Vaičius savo ir vyskupijos kurijos vardu laiške ragina: "Rašykite, rašykite..."

Visa tai turėdamas omenyje, peržiūrėjau savo užrašų lentyną ir 1998 m. išleidau naują pamokslų knygą, pavadinę ją "Dievo žodžio tarnyboje". Ši knyga susilaukė daug gražių atsiliepimų iš Lietuvos vyskupų, skaitytojų iš Kanados, Australijos, Argentinos. A. Urbonas iš Šilalės rašo: "Apie šią nuostabią knygą galima kalbėti daug. Bet geriau kiekvienam ją perskaityti pačiam..."

Kadangi visiems knygų nebeužteko, nutariau išleisti šią knygą antrą kartą. Ir taip aš, kaip tas "amžinas žydas", su šia savo knyga eisiu į bažnyčias, eisiu į namus, eisiu visur, kur žmogus, kur siela. Neuždarykite man durų, langų ir šavo širdžių!

Prelato Jono Kučingio knyga "Dievo žodžio tarnyboje", Lietuvoje išleista leidyklos "Logos", turėjo didelį pasisekimą. Pasak Stasio Gentvilo ("Lietuvos aidas", 2001.03.23), ši knyga plačiai skaitoma ir nagrinėjama klierikų, parapijos kunigų ir tikinčiųjų.

Siųsdami per Western Union®, jūs tarsi įteikiate pinigus tiesiai savo artimiesiems į rankas.

Kai siunčiate pinigus per Western Union, galite būti užtikrinti, kad jie pasieks reikiamą vietą saugiai ir greitai. Pasaulinių ryšių dėka pinigų pervedimas yra nesudėtingas ir neužtrunka kelias minutes. Jūs netgi galite siųsti pinigus telefono pagalba, naudodami kredito kortelę. Jūsų artimieji

galės saugiai atsiimti pinigus 185-tyje šalių ir 95 tūkstančiuose vietų, tarp jų ir Lietuvoje. Kaip jūsų giminės ir draugai pasitiki jums, jūs galite pasitikėti Western Union. Taigi siųsdami pinigus savo artimiesiems, siųskite juos tik per Western Union - bendrovę, kuria pasitiki milijonai.

JAV ir Kanadoje, teiraukitės

1-800-325-6000

www.westernunion.com

WESTERN UNION | MONEY TRANSFER

Greičiausias pinigų persiuntimas visame pasaulyje

Norite kitokios spaudos? Tapkite kitokie

(atkelta iš 1 psl.)

vertė ir orumą, supras esąs reikalingas kitam ir kad mes visi vieni kitiems reikalingi, supras, kad jo gėrovė negali išaugti iš apvogtųjų nuskurdinimo, jis nustos vogti ir plėšikauti, "Šiaurės Atėnai" taps labiausiai skaitomu laikraščiu, o bulvarinė spauda subankrutuos. Rnka yra rinka.

Ne, sako intelektualai, "žiniasklaidos laisvė" - tai tik priešų platinama mitologizacija, mes turime kreiptis į Prezidentą: "Pasirūpink, kad piliečiai gautų daugiau svaraus ir gaivaus dvasinio peno!"

Kuo tai skiriasi nuo minios reikalavimo, kad valdžia privalo, iš vienos pusės, mažinti mokesčius, iš kitos - didinti pensijas, pašalpas ir garantijas! Valdžia nėra stebukladarys, ji nieko negamina, o mūsų Prezidentas nėra Pinočetas. Jūs norėjote laisvės? Jūs ją turite!

Laisvės sąjungos atsisaukimas mitinguoti prie "Telekomo", kuris mus "visus apiplėšia, kai mūsų skurdas vis didėja", yra lygiai toks pat išmintingas, kaip ir Jūsų laiškas. Kas gali įkalbėti Paarmą veikti prieš savo pelno interesus ar žiniasklaidos vado-

vus - skleisti dorovės pamokslus, kad mažėtų tiraižai ir grėstų bankrotas? Žiniasklaida parduoda tai, ką mes perkame. Paarma veikia taip, kaip dera monopolininkui. Norite jį pažaboti? Suraskite jam konkurentą ir sunaikinkite jo monopolį! Tai kapitalistinis sprendimas. Norite kitokios spaudos? Tapkite kitokie! Tai irgi kapitalistinis sprendimas. Bet, žinoma, galimas ir socialistinis: atimkite ir padalykite! Pasodinkime dorus ir išmirtingus cenzorius, kurie neima kyšių. Šitai jau buvo, + ir Jūs to nenorėjote.

Čia ir už horizonto išplaukia neaiškiai dunksanti Pinočeto, Hitlerio, o gal ir Miloševićiaus, Lukašenkos ar kokio kito išganytojo figūra. Gal padarome nacionalinį socializmą, valstybinį kapitalizmą, nemergautinį nekaltumą ar dar ką nors, kas jau kitų išbandyta ir seniai išmesta į šiukšlyną? Va, dabar Uoka, Smetona ir Murza apjuos Seimą, gal ir tvarką įves? Gal atsiribokime nuo viso pasaulio, nuo Vakarų su ES bei NATO ir nuo Rytų, nelyginant Envero Chodzos albanai, vystykime natūralų ūkį, gaminkime ką patys valgome?

CENTURY 21 GEMINI LLC, 1283 Broad Street, Bloomfield, NJ 07003, didžiausia pasaulyje nekilnojamo turto kompanija siūlo jums savo paslaugas perkant, parduodant namą, nuomojant butą, ieškant patalpų bizniui šiaurinėje New Jersey dalyje. NJ Licensed Real Estate agentė Jurgita Banytė maloniai kviečia kreiptis telefonu: (973) 441-5762 arba (973) 429-7400, arba e-mail jbanety97@hotmail.com Profesionalus aptarnavimas garantuotas!!!

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2628.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose, kurie liečia testamentą paruošimą ir jo vykdymą, o taip pat nekilnojamo turto pirkimą ar pardavimą bei įvairius reikalus, susijusius su mokesčių (tax) mokėjimu. Advokatas dirba Connecticut valstijoje ir kalba lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. E-mail: jstrimaitis@aol.com Tel.: 860 651-0261. Fax 860 651-8376.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujojoje vietoje - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio Klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima pirmadieniais 9:30-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga. Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikaitė, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11472. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: LithNY@AOL.com arba amberwings@mac.com

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA ir jos spaudą paremkime dabar: pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-

per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642

Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKOSTILIAUSPAMINKLAI
SUKURIAMIIRNEMOKAMAI
PRISTATOMIIVISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ĮSTAIGA PRIEŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66-86 80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379

PHONES (718) 326-1282; 326-3150

-TAI MŪSŲ VIENTELĖ VIETA -
-GAUSI PARODŲ SALĖ -

KVEČAS
JONAS
1933+1976

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207

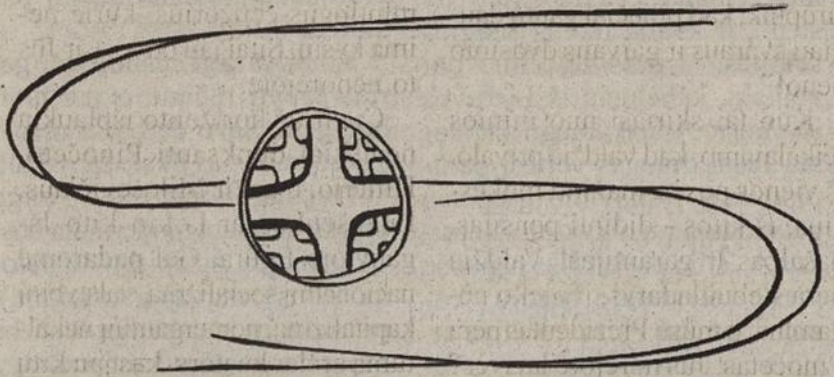
Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964

Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637

Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$45.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in July

POSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Rankraščiai taisomi Redakcijos nuožūra

Pagerbiant JAV vėliavą

Birželio 14 d. skiriama pagerbti Amerikos vėliavai. Tą dieną 1777 metais Philadelphiaje antrasis kongresas nutarė, kad JAV vėliavą sudaro raudvi ir balti riuožai su baltomis žvaigždėmis mėlyname dugne. Tų žvaigždžių valstijų, tada buvo 13, dabar yra 50. 1949 m. kongresas priėmė įstatymą (Flag Bill), kuriuo birželio 14 d. paskelbė JAV vėliavos dieną. Privalomai ji švenčiama tik tai Pennsylvanijos valstijoje, tačiau visame krašte tą dieną esti iškilmės, kurias rengia įvairios organizacijos ir mokyklos. Visas kraštas pasipuošia žvaigždėtomis vėliavomis - laisvės ir demokratijos simboliu.

Vėliava išreiškia tai, kas yra bendra didesnei ar mažesnei žmonių grupei - bendra valstybė, tauta, miestas, tikėjimas, organizacija. Vėliava - tarsi vienas asmuo daugumos vietoje. Ji reprezentuoja tą daugumą. Savo įvairiomis spalvomis, kuriuos juos jungia, kurių siekia ir dėl kurių kovoja. Dėl vėliavos tada kovoja kaip dėl gyvos būtybės: dėl jos laisvės ir garbės, dėl jos išlikimo ir plevėsavimo iškeltame stiebe.

Kovose vėliava kyla ir leidžiasi su pergalemis ar pralaimėjimais. Nugalėtojai niekina ir drasko užkariautos tautos vėliavą, keldama savąją kaip savo viešpatavimo ženklą. Tą patį daro ir didieji revoliuciniai sąjūdžiai. Juose kovų ir audrų apdraskytos vėliavos keičia istorijos vyksmą. Jis kreipiamas nauja vaga po nauja vėliava. Tai ypač patirta šitame šimtetyje, kai raudonoji vėliava nepalikto vietos jokioms kitoms, kur tik ji buvo iškelta.

Raudonoji vėliava yra ženklas kraujo, kuriuo yra aptiškęs visas dvidešimtas amžius, ir ženklas baisios priespaudos, kuri suilygina visus žmones. Atskiros tautos ir laisvos bendruomenės su savo margaspalvėmis vėliavomis, kurios išreiškia žmonių skirtumus bei jų įvairią kultūrinę pasireiškimą, suliedamos į vieną kolchozinę masę, tartum kokią gyvulinę bandą. Raudonoji vėliava tuo būdu pasidaro ženklas žvėries, žmogaus barbaro, sudarančio didelę grėsmę civilizui.

To pavojaus akivaizdoje keliamos dvi vėliavos: baltoji ir žvaigždėtoji. Baltoji vėliava nebūtinai turi reikšti taiką. Ji reiškia pasidavimą. Kai iš vėliavos pradingsta spalvos, įrašai ir ženklai, tai reiškia, kad yra dingę siekimai, idėjos, ryžtas ir narsa. Žmonės jaučiasi pralaimėję ir kapituliuoja. Šitokia kapituliacija prasikiša iš pastangų iškelti baltąją vėliavą prieš raudonąją - ieškoti su bolševikais besąlyginės taikos. Kas dar priešinasi ir ryžtasi kovoti, jungiasi po žvaigždėtąją vėliavą.

Žvaigždėtoji JAV vėliava, laisvės ir demokratijos simbolis, šiandien plevėsuoja kone visame laisvajame pasaulyje kaip šūkis kovos su neteisingumu, prievarta ir vergija. Ji veda, drąsina ir skatina nepasidavoti barbariškai, sutelkiai po raudonąją vėliavą.

Nėra abejonės, kad anksčiau ar vėliau išeis laimėtojomis šviesios žmogiškumo žvaigždės, o ne patamsių pjautuvus su kūju. Ir tada, psalmisto žodžiais tariant, mes "linksminsimės ir mūsų Dievo vardu kelsime vėliavas". Jas kels visi pavergtieji, kurių tantinės vėliavas dabar drasko okupantai.

Kaip gyvenate, Lietuvos dailininkai?

Renata BALTRUŠAITYTĖ

Jie anaipol nesėdi dirbtuvėse neišlįsdami nuo ryto iki vakaro, tačiau nėra ir bohemos liūtai - paprasčiausiai myli savo darbą ir vertina likimo suteiktą galimybę būtent šitaip išlaikyti šeimą. O labiausiai vertina pasirinkto amato teikiamą laisvę, nepriklausomybę nuo jokių viršininkų ar ministerijų, galimybę dirbti kada nori ir parduoti kiek nori. Užsukę pas tokių dailininką ir dirbtuvę, nesitiekėkite išvysti paveikslo mikabinėtų sienų - prie jų tapytų darbų užsakovai rašosi į eilę prieš kelis mėnesius.

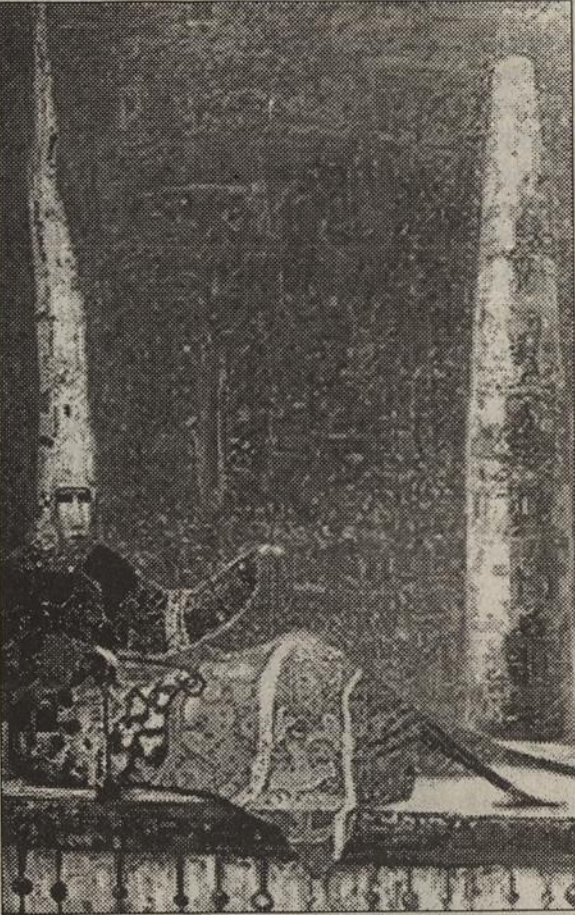
Sėkmės formulė

Kiek tokių dailininkų Lietuvoje? Sunku pasakyti, tačiau pašnekovai spėja, kad keliolika susidarys. Geriausi atveju - kelios dešimtys. Tai gerokai mažiau, nei profesionalių dailės specialistų kasmet į savarankiškos kūrybos kelią palydi Vilniaus dailės akademija... Suprantama, įsirašyti į sėkmės kūdikių gretas trokšta daugelis, o pavyksta - vienam. Likusieji priversti rinktis šiuolaikiškesnę kūrybos sritį - kompiuterinį dizainą, tapti dailės mokytojais, dėstytojais arba keisti profesiją.

Savo sėkmės priežastį išrinktieji įvardija paprastai: "Tiesiog mūsų darbui žmonės patinka". Jie neigia vienus darbus darą sau, o kitus - parduoti. "Tai slidus ir neperspektyvus kelias, - mano tapytojas bei juvelyras Arūnas Žilys. - Tai, ką ketini siūlyti kitam žmogui ir ant ko suraitai savo parašą, vertinamą tūkstančiais litų, privalo visų pirma patikti pačiam tau. Vienas darbas gali pavykti geriau, kitas - prasčiau, tačiau kiekvienu atveju turi vis iš naujo įrodinėti savo meistriškumą, o ne tikėtis, kad nemokša pirkėjas "atsipalaidavimo" nepastebės".

Pirkėjas, Artūro Aliuko mąnymu, ištis dažniausiai nebūna didis meno žinovas ir nemoka žodžiais paaiškinti, kodėl renkasi tą, o ne kitą darbą, tačiau paveiksle privalo būti kažkas, kas jo dėmesį patrauks - tokia neišvairijama paslaptis. "Mano darbai kompoziciškai konstruojami taip, kad būtų keli suvokimo lygmenys: paviršutinis - tiesiog gražu, vidurinis - kai žiūrovas gali kontempliuoti kūrinio simbolių prasmes, bei gilusis, vadinamasis raktas, kurį atseka tik pastabūs ir meno istoriją išmanantys žmonės, spėlio-

jantys, kodėl viena ar kita detalė vaizduojama deformuota ir kas už to slypi, - dėsto savąją metodiką Artūras. Jis savo darbą vadina ne menu, o amatu, ir kitų autorių kūrinius pirmiausia vertina pagal tai, kiek jie igudę su teikti drobėi ar kartono gabalui "gylio", perteikti joje didelės erdvės ar net kelių skirtingų erdvių pojūtį. Didžiausias džiaugsmas Artūrai - maži objektai, smulkmenos, kurias, pasak žmonos, iš natūros gali tapyti valandų valandas, tobulindamas iki begalybės - kol obuolys tampa toks realistinis, kad norisi jo

Arūnas Žilys. Karalienė

atsikąsti, o krantinčius karoliukus taip ir tiesiasi ranka pagauti. Šis dailininkas mėgsta krapštytis su tapetų raštais ar draperijų klostėmis, užsakovo pageidavimu, paveiksle gali atvaizduoti netgi jūsų interjerą puošiantį gobeleną - kad niekam nekiltų klausimų, kodėl jūsų svetainėje kabo būtent šis paveikslas. Tačiau šalia realistiškai vaizduojamų detalių paveiksle turi likti ir šiek tiek "miglos", filosofinės paslapties, kad akys nepervargtų, o pasiganyt sieja.

A. Žilys mano, kad svarbiausia - paveikslo nuotaika, dekoratyvumas, o potekstės ir pr-

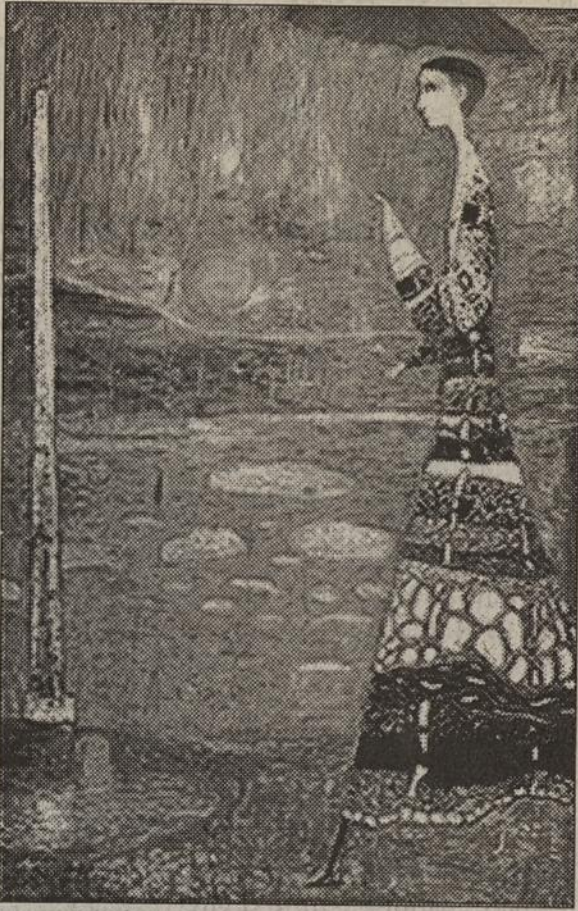
asmės - antraeiliai dalykai. "Niekas nenorės kabinti šiuolaikiniame būste niūraus, tradicinei lietuvių dalei būdingų žemės spalvų darbo - aš lietuvis, bet nematau, kad ir mano tapyba privalo būti "lietuviška". Taip pat nedaug atsiras mėgėjų, trokštančių kiekvieną dieną gerėtis kraujo upėmis ar pūvančios skerdienos gabalais - taip šokiruoti tinka parodų salių lankytojus, tačiau užsakovui bei galerijoms dera siūlyti gerą, linksmą energiją spinduliuojančius darbus". Arūno paveikslų skiriamasis bruožas - smulkiais potėpiais, taškais ir linijomis mirguliuojantis vaizdas, kuriam sukurti reikia daug laiko bei igūdžių, ir kuris, pasak dailininko, neleidžia jo tapybai virsti "dažyba".

Trisdešimtmetė Dovilė Norkutė, gan anksti įsiveržusi į aukšto rango pirkėjų pageidaujamų autorių plejadą, pastebėjo gerai perkamų paveikslų motyvų dėsninumus: juose turi būti žmogaus figūra, geriausia - realistinė maniera nutapytu išraiškingu veidu, turi būti judesys, emocija ir... vėlgi neįvardijama paslaptis. Kažkas užtemdyta, iki galo neatskleista, prie ko stabtelėjęs žiūrovas galėtų spėlioti ir fantazuoti.

Pirkėjai - solidūs žmonės

Visi dailininkai žino posakį, kad kiekvienas paveikslas turi savo pirkėją, tik nežinia, ar pirkėjui ir jo paveiksliui bus lemta kada nors susitikti. Kad tokių šansų būtų daugiau, dailininkas nori nenori turi savo darbus bent retkarčiais eksponuoti dailės galerijose. Tiesiog tam, kad kolegoms ir meno gerbėjams primintų, kad jis egzistuoja.

Tik tokią parodų prasmę elito dailininkai ir įžiūri - visi jie Lietuvos galerijose parduoda mažesniąją savo kūrinų dalį. Tam yra daug priežasčių, visų pirma - kainų skirtumas, jaučiamas perkant paveikslą iš dirbtuvės ir galerijos. Kadangi madingo autoriaus darbas ir kainuoja solidžiai, tokio skurto piniginė išraiška sudaro tūkstančius litų (iš kurių liūto dalį mokesčių pavidalu pasiima valstybė). Atsitiiktinis pirkėjas daugiau kaip dešimtį tūkstančių litų kainuojančią drobę susigundyti retai, o Vilnius - per mažas miestas, kad jame dailė besidominčiam būtų sudėtinga susirasti patį dailininką, tegu

Arūnas Žilys. Su skečiu

ir be galerininkų pagalbos. Tad galerijon su čekių ar grynųjų pluoštu traukiama blogiausiu atveju, kai asortimentu dailininko dirbtuvėje nusiviliama, o laukti nebėra kada. A. Aliukas pamena, kaip išeidamas iš jo namų vienas toks paveikslas skubiai išsigėdęs pirkėjas tarė: "Ką gi, šįkart teks paremti galeriją..."

Antra vertus, kartais net parduose tokie dailininkai ekspozicijoje savininkus jau turinčius darbus - sukaupti dešimtį naujų darbų namie jiems paprasčiausiai nepavyksta. Galų gale ir gyventi iš kažko reikia...

Kas jie, tie pirkėjai, linę savo kapitalą investuoti į brangiai kainuojančius meno kūrinius? "Reikia manyt, turtingi žmonės, kurie visa kita jau turi. Argi toks kaimynas Jonas, man po langais auginantis ridikėlius, pirkty kelis tūkstančius JAV dolerių kainuojantį mano paveikslą? Išivaizduokit, kiek jam tų ridikėlių reikėtų išauginti... Aš jam pats pasakyčiau: Jonai, nekvailiok, geriau žmoniškai pavalgyk, apsirėnk, trobą paremontuok..." - dėsto A. Aliukas. Atvirai minėti savo pirkėjų jis, kaip ir kiti autoriai, nelingęs - šiame versle galioja nerašytos konfidencialumo taisyklės. Tačiau drauge variant nuotraukų albumą išsprūsta: "Šitas pas Marčiulionį kabo... Čia - Beno Gudelio interjeras... Aną Dudėnas iš galerijos nusipirko..."

A. Žilio paveikslus ir nesilankantis privačiuose aukštuomenės apartamentuose gali pamatyti: jie puošia "Shakespeare'o", "Mano Lizos" viešbučių interjeras. Vieną jo darbą turėtų prisiminti ir "Alitos" vynų asortimento žinovai: "Sėlmui vyno" etiketėje taip pat panaudota Arūno paveikslo reprodukcija.

A.Žilys savo darbus dažniau

Romualdas Granauskas

RAUDONAS

ant BALTO (apysaka)

6

(pradžia nr. 19)

Kūdikis, nuogai išvyniotas iš pilkų skarmalų, gulėjo pamestas netoli durų skersai lovos, o durys buvo ligi galo atlapos į priemenę, iš priemenės - į lauką, ir dabar pro du abudu tarpdurius švietė kiemo sniegas. Per pasilenkusios motinos nugarą nemačiau, kaip tas klykiantis gumulas atrodo.

- Tai va kur ana padeda savo vaikus!... - pasibaisėjusi atsitiesė motina, kažkuo tą kūdikį ten, lovoje, užklojusi.

Bet ant slenksčio išdygo Verė ir tuojau pasiuto šaukti: - Ko tu, gyvate, kiši nagus prie mano vaiko, ko lendi?! Ko tu čia landžioji po mūsų trobą?.. Ar pavogti ką norėjai?..

O ką ten galima vogti, ar tuos du prišiktus skarmalus? Motina, kratydama rankas, išbėgo į savo pusę, ir aš - iš paskos.

- Tylėk!... - šnypstė ant jos patėvis. - Tylėk, niekam nesakyk, būk žemesnė už žolę!.. Ne mūsų čia reikalas!..

Tada nežinojau, kas yra ta isterija, kuri motiną dabar ištiko. Pagaliau motina liovėsi blaškytis lovoje ir tarytum aprimo. Patėvis liepė man apsilvilti švarkelį ir bėgti į lauką: ar nematai, kokia

graži diena, motina tegul ramiai viena paguli. Aš taip ir padariau.

Prie šulinio ant savo trumpų aulinių kojųčių tartum riedėte atriedėjo Kareiva, ir Kuprys pasakė, kad jau trys dienos kiaulės nėra gavusios nė spago. Kareiva nuriedėjo į patvartę, pravėrė kiaulidės duris, paskui tas, kur stovėjo Rimkienės karvė, paskui trečias - ir pamatė Dūlį.

- Tas asilas kieno? - Kolchozo, kieno daugiau? Valtas jį dabar šeria. - Papjaut ir sušert kiaulėms! Kuprys nutaisė šypsena: - Pirmininkėli, o vieną kulšį ar galės pasiimti? - Galės. Tik skūrą nulupk kaip žmogus, bus man reikalinga. - Bus patvarkyta, pirmininkėli!..

Jau norėjau bėgti ir pasakyti patėviui, bet jis gali nebeišleisti manęs daugiau į lauką, ir aš nepamatsiu Dūlio pjovimo. Visai kitame tvartų gale, prie pat užvažiuojamojo tilto, buvo ratinė, ten dar buvo pakabinti Dūlio pavalkai, brizgilai, vadžios, tik vežimo jau nebebuvo. Ant sienos tebekabėjo du dalgiai, su vienu iš jų patėvis pernai vasarą pakalnėję dar pjovė Dūliui sieną. Tą dalgį Kuprys nusikabino ir ėmėsi tvirti lauk. Aš stovėjau tarpdurių žiūrėjau. Kuprys dėbtelejo į mane porą kartų, bet nieko nesakė, nusikabino nuo sienos brizgilus, vadžias ir pasuko į Dūlio duris.

- O tu čia ko?! - staiga užriko ant manęs atsiminės ir net treptelėjo į sniegą. - Greitai mauk į trobą, kad aš tavęs kieme nematyčiau!..

Aš nudulkėjau šalin, tiksliai, žinoma, ne į trobą. Ratinės sienos buvo kaltos eglinėmis lentomis kaip daržinės, o tose lentose buvo daug iškritusių didelių šakų. Pro vieną prikišęs akį, aš ir žiūrėjau, tiksliai iš kitos pusės, žinoma.

Baltame tarpduryje pasirodė ir Kuprys, ir Dūlis. Kuprys pasivėdė arklį į vidurį, po pat sija, po ja jau kyšojo įsmeigtas į žemę ištvertas dalgis. Dūlis buvo pamautas brizgilais, pažabotas, o prie brizgilų buvo pririštas vienas vadžių galas, pačias vadžias, tvarkingai suringavęs, Kuprys laikė kitoje rankoje. Tą ringę permetė per sija ir ėmė traukti žemyn, Dūlio galvą keldamas į viršų. Primynė vadžių galą koją, ir Dūlis jau nebegalėjo nuleisti galvos. Ištraukė iš žemės dalgį, tftu! tftu! tftu! nusispyrovė per petį ir brūkštelėjo tuo dalgiu per kaklą ilgą toki brūkšnį, kiek tiksliai leido dalgis. Dūlis kraupiai sužvigo, stojosi piestu, pirmutinėm kojom taikydami Kupriui į galvą. Šokdamas atbulas, Kuprys paleido vadžias, išsispyrė iš klumpių ir puolė į kiemą, o Dūlis - jam iš paskos. Daugiau pro šaką negalėjau matyti, todėl apibėgau ratinės kampa. Susirietęs į kuprą, Kuprys bėgo pro šulinį tiesiai į trobos duris, o iš paskos, šokčiodamas abiem priekinėm kojom, lyg būtų supančiotas, jį vijosi Dūlis. Viem didelėm čiurkšlėm kraujas iš arklio gerkles švirksė į abi puses, ir Dūlio šokčiojimai darėsi vis trumpesni. Išibėgėjęs Kuprys išmušė priemenės duris pečiais ir kartu su jomis įgriuvo į vidų, o Dūlis klupo ant slenksčio akmens ir lėtai nuvirtė į šoną. Kieme akinamai švietė naujai iškritęs sniegas, ir tada paskutinį kartą mačiau, kaip neužmirštamai baisiai atrodo raudonas ant balto.

(pabaiga)

■ Timothy McVeigh, nuteistas už didžiausią teroro aktą Jungtinėse Valstijose per visą istoriją, birželio 11 d. 7.00 val. vietos laiku į veną suleista trijų mirtinų cheminių medžiagų injekcija, kuri viena nuslopino sąmonę, kita nutraukė kvėpavimą, o trečia sustabdė širdį. Po 14 min. T. McVeigh mirė. Federalinė vyriausybė mirties bausmės nėra įvykdžiusi nuo 1963 metų, ir T. McVeigh nuosprendis dar labiau pakurstė diskusijas apie mirties bausmės Jungtinėse Valstijose. T. McVeigh, kuris 1995-ųjų balandžio 19 d. prie Federalinės administracijos pastato Oklahomo City atvairavo sprogmenų prikimštą automobilį ir jį sprogdino. Sprogimo metu žuvo 168 žmonės.

■ Naujuoju Italijos premjeru birželio 11 d. prisaikdintas žiniasklaidos magnatas Silvio Berlusconi, vadovaujantis 59-ajai nuo Antrojo pasaulinio karo šalies vyriausybei.

■ Makedonijos kariuomenė, nepaisydama sukilėlių grasinimų atakuoti sostinę Skopję, birželio 11 d. vėl pradėjo smarkų albanų sukilėlių užimtų kaimų apšaudymą. Išaušus, 6 val. 15 min. vietos laiku, kariuomenė ėmė iš artilerijos apšaudyti Slupčanės ir Meteichės kaimus.

■ Filipinuose "Abu Sayyaf" ("Kalavijo tėvo") maištininkai per birželio 11 d. puolimą pietinėje Basilano saloje pagrobė 15 kaučiukmedžio plantacijos darbininkų ir jų šeimų narių.

■ Tūkstančiai ispanų birželio 10 d. taikiai žygiavo centrinėmis Madrido gatvėmis protestuodami prieš JAV prezidento George W. Bush vizitą. Jis birželio 11 d. išvyko į pirmąją oficialią šešių dienų kelionę po Europą.

■ Honkongą birželio 10 d. po penkis dienas trukusių smarkių liūčių užtvindė dar viena potvynių banga, privertusi gelbėtojus nuošalesniuose rajonuose sraigtasparniais gelbėti ant namų stogų sulipusius kaimiečius.

■ Ankstų birželio 10 d. rytą Šiaurės Ispanijoje sprogo automobilėje padėta bomba, pranešė policija. Sprogimas padarė didelės žalos, tačiau žmonės rimtai nenukentėjo. Manoma, kad už šį išpuolį atsakinga baskų separatistų grupuotė ETA.

■ Po susidūrimo su Kinijos naikintuvu priverstą nusileisti ir Kinijoje sulaikytą JAV žvalgybinį lėktuvą ER-3 iš Hainano salos išvežė Rusijos lėktuvas An-124-100 "Ruslan".

Ar galima ginčytis dėl skonio

Aurelija M. Balašaitienė

Senas romėnų priežodis sako: "De gustibus non disputandum est" - "dėl skonio nesiginčijama". Tačiau kasdieniniame, realiaame gyvenime pastebime, kad skirtingi skoniai, išugdyti tiek aplinkos, tiek išsilavinimo ir žinojimo dėka, susilaukia komentarų, kurie ilgainiui tampa ginčiais. Štai po kokio nors renginio besiskirstanti minia komentuoja girdėtą muziką ar kalbas, kartais net aštrokai pasiginčydama, nes kiekvieno asmens skonis yra skirtingas. Štai vartau Lietuvoje šiais metais išleistą Antano Ragauskio knygą, kuri yra užvardinta "Ginčai dėl skonio". Toje knygoje sutelkta medžiaga yra paimta iš Amerikos lietuvių spaudos tarp 1950 ir 1968 metų. Tai laikotarpis, kuriame po antrojo pasaulinio karo Amerikon naujai atvykusių lietuvių bangos visuomenė galutinai susiformavo, sustiprino spaudą, atkūrė Lietuvoje veikusias organizacijas, įsteigė lituanistines mokyklas ir įvairiais būdais plėtė savo veiklą visose gyvenimo srityse. Savaimė suprantama, kad spaudoje atsispaudė nuomonių skirtumai, ką giliai ir iš esmės išnagrinėjo Antanas Ragauskas, surinkęs įvairias recenzijas, komentarus laiškus redaktoriams ir išpūdžių aprašymus.

Nepaprastai svarbu pastebėti, kad autorius mirė 1969 me-

tais Chicagoje, bet jo palikimu susirūpino jo trys vaikai: sūnus Leonidas Ragas ir dukros - Irena Rasienė ir Aldona Lipskienė. Tai bene pats vertingiausias mylimo tėvo meilės ir pagarbos simbolis, jį paliekant ir paskelbiant knygos autoriumi. Autoriaus vaikai jam pastatė nepaprastai aukštos vertės nesugriaujamą paminklą. Tai nepaprastai sunkaus darbo vaisius, renkant, redaguojant ir tvarkant tūkstančius iškarpų.

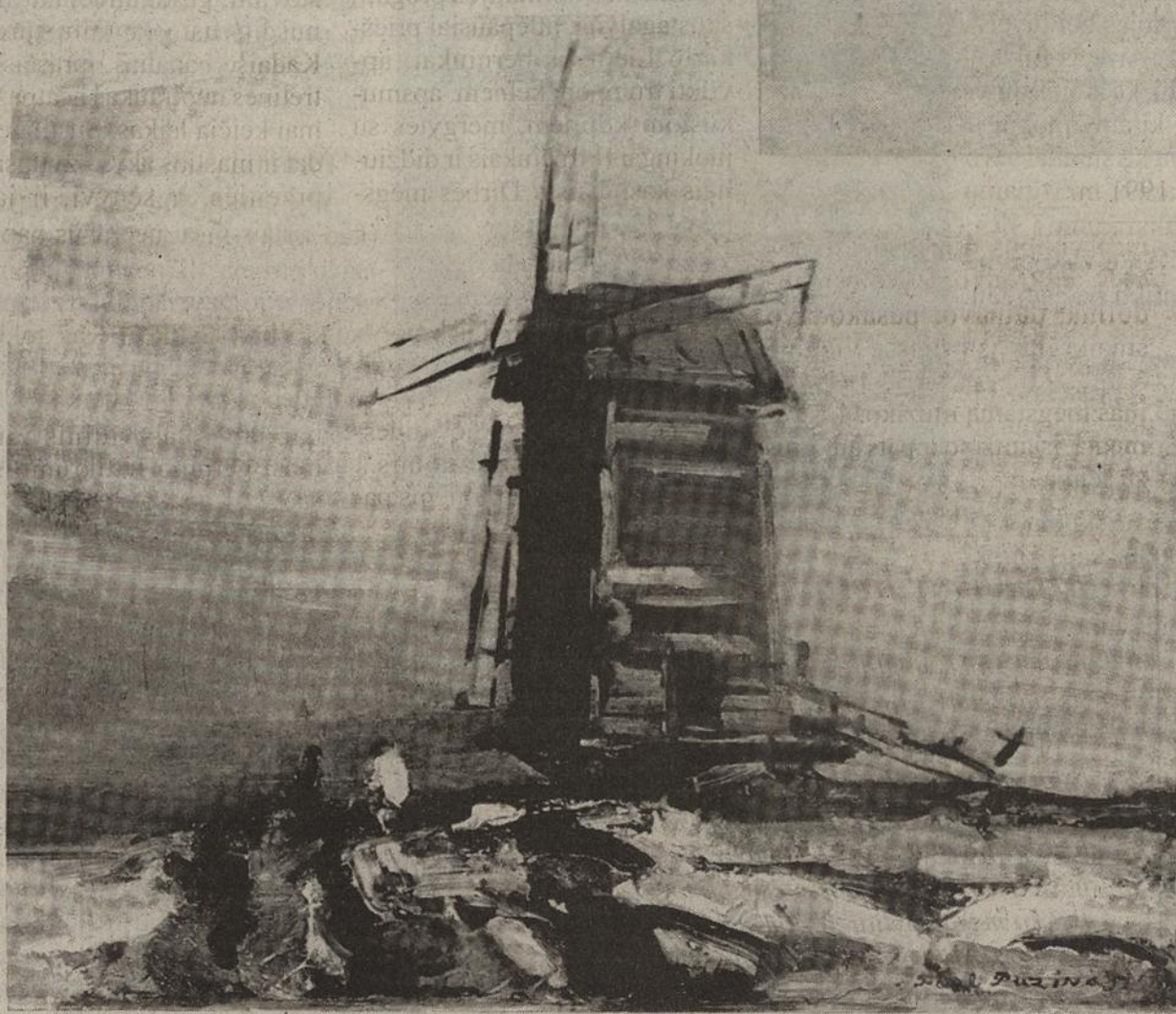
Iš knygos pradžioje surašytos ilgosios Antano Ragauskio biografijos galima lengvai padaryti išvadą, kad tai labai aukšto išsilavinimo, garbingus diplomus įsigijęs ir įvairias aukštas pareigas ėjęs asmuo. Toliau seka keli puslapiai su autoriaus ir jo šeimos nuotraukomis, darytomis Lietuvoje ir Amerikoje tarp 1919 ir 1968 metų. Knygos vidury yra dar daugybė nuotraukų iš koncertų, operų susirinkimų ir kitų renginių. Knygą sudaro perspausdinti straipsniai, jų dauguma iš "Naujienu", bet protarpiais pasirodo ir iš "Draugo", "Keleivio", "Nepriklausomos Lietuvos" ir "Tėviškės žiburių".

Tematika nepaprastai įvairi - nuo politinių diskusijų iki išpūdžių po operų, koncertų ar minėjimų. Straipsnių autoriai labai įvairūs. Jų daugumos autorius yra Antanas Ragauskas. Vietomis sunkiai atpažįstami autorių

pavardžių sutrumpinimai, kaip Mik. Lep. ir tokie anonimai kaip "Tytuvėnų padauža", "Prašalaitis", "Visos lietuviškos spaudos skaitytojas", "Rogliaičių malūnininkas", "Dimisijos grandinis žvirblis" ir dar daugelis kitų. Knygos gale yra virš trylikos puslapių pavardžių rodyklė, šalia kiekvienos pavardės nurodant puslapio numerį, kuriame tas asmuo randamas, tai šalia vysk. Antano Baranausko, Čaikovskio, Hitlerio, Stalino ar Dantės randame ir žymų žurnalistą a.a. Bronį Railą, lituanistą s.s. Stasį Barzduką, profesorius Vaclovą, Mykolą ir Viktorą Biržišką ir šimtus iškilų ir garsių įvairių tautų asmenų.

Tematika nepaprastai įvairi - nagrinėjami Amerikos prezidentai, tarptautinė politika, lietuvių-lenkų santykių siūbavimai. Lietuvos okupacinio gyvenimo problemos, senos Lietuvos istorijos analizavimai ir užsienio lietuvių tarporganizaciniai santykiai, taip pat minėjimų ir muzikinių renginių kritikos. Svarbu pabrėžti, kad atstovaujamos įvairiausios nuomonės, net ir laiškuose redaktoriams bei jų atsakymuose. Vyrauja visiškas atvirumas ir drąsa išsakyti savo nuomonę, nors ir ne visada pasirašant tikruoju vardu, kas dabar nėra priimtina, nes redaktorai nebeprisiima anonimų.

Skaitant tą gražiai išleistą 526 puslapių knygą, jos puslapiuose atvaizduotas lietuviškos visuomenės gyvenimas tampa savotiška šio aštuoniolikos metų laikotarpio "Odisėja".

P. Puzinas. Malūnas (aliejus)

Kaip gyvenate, Lietuvos dailininkai?

(atkelta iš 3 psl.)

eksponuoja užsienio galerijose. Dabar šio lietuvių paveikslus dažnai pageidauja matyti Amerikos galerijų savininkai. Mat per praėjusias Kalėdas prestižinėje Santa Monikos BGH galerijoje vykusio A. Žilio paroda sulaukė sėkmės - paveikslai, kainavę iki 6 tūkst. JAV dolerių, rado pirkėjus. O toks dailininko dosjė pažymėtas faktas atveria ir kitų galerijų duris.

Kaip A. Žilio darbus priėmė amerikiečiai? Ten, aiškina Arūnas, viskas vyksta "step by step", ir kvaila tikėtis staigios sėkmės. O prasidėjo nuo paveikslų, kabėjusių iš Lietuvos išvykusio Arūno draugo namuose. Tasai draugas vertėsi parūpindamas filmavimo grupėms pageidaujamų rekvizitų. Netrukus A. Žilio paveikslas papuošė vieno teleserialo herojų "namus", paskui - kito... Vėliau atsidūrė ir Holivudo gamybos filme. Šiuo metu A. Žilio "filmo-grafijoje" - šeši televizijos serialai (tarp kurių - mūsų žiūrovams pažįstami "Draugai") ir du meniniai filmai. Viename jų lietuvių paveikslai atlieka gan svarbų vaidmenį, nes siužetas pasakoja apie galerijos savininką, pas kurį ir kabo A. Žilio darbų kolekcija. Su tokia "bagažu" pasibelsti į tikras meno galerijas nėra sunku.

Ar būna pirkėjų, kurie dailininkus erzina? Retai, bet pasitaiko. Štai vienas Amerikoje A. Žilio darbą nusipirkęs turtingas tipas pareiškė, kad įsigytą paveikslą reiktų susiaurinti - labai jau didelis tuščias geltonas plotas kairėje. Žinodamas, kad pirkėjas bet kuriuo atveju moka už įsigijamo paveikslą kvadratinis decimetras pagal autoriaus įkainį (Amerikoje įprasta būtent šitaip skaičiuoti paveikslų vertę), dailininkas sukando dantis ir pasakė: "Rėžk". Nusipirkęs tiek kainuojanti paveikslą, savininkas turi teisę jį susipjaustyti nors ir gabaliukais...

Labai reiklūs, bet mažai išmanantiems užsakovams, pedantiškai nurodinėjantiems, kas kurioje paveikslų vietoje privalo būti, netekę kantrybės meistrai gali mesteletėti: "Tai imkit ir nusipieškit patys". Būsimasis savininkas gali nurodyti pageidaujamą paveikslų formatą ar koloritą, tačiau detales dera palikti menininko nuožiūrai.

Dėl pinigų kurti - blogai

A. Aliukas sako niekada nemantis iš užsakovo avanso - kad nesijaustų išpareigojęs ir šis jausmas jo negniuždytų. Jeigu būsi įsikales į galvą, kad tau dabar verkiama reikia pinigų ir žūtbūt privalai "padaryti" paveikslą - nieko doro iš tokio darbo neišeis. Tapytojas nemato

tragedijos, kad jo drobės užsakovams kartais tenka laukti kelis mėnesius - palauks. Jei atsisakys laukti - nupirks kas nors kitas. Svarbu, kad darbas būtų toks, kurį negėda pripažinti savo "vaiku". Juk kiekvienas aukštuomenės žmogaus namuose atsidūręs paveikslas ir yra pati geriausia dailininko reklama: Lietuvoje tokių žmonių nedaug, jie tarpusavyje bendrauja, atvykusieji į svečius gali užsimanyti panašius paveikslus. Taip ir formuojasi autoriaus darbų paklausa.

A. Žilys irgi mano, kad geriau tapyti rečiau, o parduoti brangiau. Savo darbą jis mėgsta, tačiau neturi tikslo tapyti tol, kol taps milijonieriumi. Pinigų užteko erdviam moderniam būstui įsirengti, nusipirkti du automobilius (lengvąjį ir krovininį), pakanka jų ir dabar gyventi be rūpesčių, neatsisakant pramogų ir malonumų. Šią savaitę Turkijoje su šeima išskridęs pailsėti dailininkas mano, kad netgi mėgstamas darbas neturi trukdyti turiningai gyventi. Kolegų, naktimis nemiegančių dėl įsipareigojimų užsakovams, jis negali suprasti. Nesirengia ir ilgam išvykti - nei Amerikon, nei kur nors kitur. Įsirengtą jaukią studiją niūriais žiemos mėnesiais sutiktų išmainyti nebent į kelionės po šiltesnius kraštus, kuriuose būtų daugiau natūralios šviesos tapyti.

Ar dirbtų, jeigu turėtų labai daug pinigų? D. Norkutė leistų sau kelis mėnesius pailsėti. Tačiau ilgiau tikriausiai neištvirtų. "Turi juk žmogus kažką veikti", - mąsto dailininkė. A. Aliukas ir A. Žilys be dažų apsieitų dar trumpiau.

Labiausiai A. Aliukui gaila kolegų, pritrūkusių drąsos (ne talento!) savarankiškai dirbti, kiekvieną rytą nukarusiomis galvomis skubančių į valdiškas ar kitokias tarnybas ir besiskundžiančių, kad už darbą moka prastai arba apskritai nemoka. Gaila ir nepripažintų genijų, nešančių kažkokius projektus ministerijon ir besitikinčių gauti, pasak Artūro, "valdišką pensiją". Pats A. Aliukas buvo pakankamai ambicingas ir valstybinės stipendijos neprašydavo net tuomet, kai jo materialinė padėtis dar buvo nepavydėtina. "Atsimenu, kai jokių aiškesnių perspektyvų nesimatė, sušaukėme kartą "šeimos konsiliumą" ir sprendėme, ar man nepersikvalifikavus į muitininkus, - liūdnai šypsodamasis pasakoja dailininkas. - Žinojau, kad su daile tuomet būtų baigta, nes negalėčiau tapyti laisvalaikiu - ne mano būdai. Žmona muzikė manęs tada pagailėjo - ir dabar dievaži dėl to nesigaili".

Skiriama JULIJONUI BŪTĖNUI

1

Ištrauka iš būsimos knygos

Antanas Dundzila

Retai pasitaiko proga lietuvių periodikoje panaudoti ištraukos iš spaudai dar tik ruošiamos knygos. O tai, kaip matome pas amerikiečius, įdomu: tai mažytis žvilgsnis į ateitį, skaitytojų informavimas, būsimu leidiniu savotiškas alkio sužadėjimas. Šiuo numeriu pradėdame seriją iš Pasvalio etnografijos darbuotojos, bibliotekinės bei redaktorės Vitalijos Kazilionytės Lietuvoje ruošiamos knygos apie žymų žurnalistą ir rezistentą Julijoną Būtėną, žuvusį 1951 metais. Serija susideda iš dviejų dalių. V. Kazilionytės rankraščio "Idealistinio gyvenimo liudijimai" ir autoriui atsiųsto vieno iš daugelio prisiminimų apie J. Būtėną, Antano Strabulio "Julijonas Būtėnas ir antinacinė rezistencija".

Spausdinamos ištraukos yra reikšmingos ne tik savo esminiais duomenimis, bet ir autorės uždavinio našta, po pusimčio metų atsekti, dokumentuoti kad ir žymaus žmogaus biografinius duomenis. Štai iš susirašinėjimo su broliu paaiškėja J. Būtėno nusistatymas, dvasinė būklė. Susirašinėjime randame užuominų ir apie kai kuriuos faktinius gyvenimo vingius bei pavojus. Antano Strabulio prisiminimuose duomenis apie J. Būtėną reikia rinkti

kaip kokių akmenėlių pajūryje. Prisiminimuose apsieičia bendrą padėtį nušviečiančių, reikšmingų duomenų, bet, deja, mažoka konkrečių susidūrimų su dominančiu asmeniu. Vienaip ar savaip abi ištraukos yra įdomios ir svarbios. Šalia šių liudijimų, dar yra J. Būtėno raštų kalnas... Autorės uždavinys iš laišku, atsiminimų bei raštų sukomponuoti ko tikslęsį Julijono Būtėno vaizdą. Bus įdomi, istorijai daug duodanti knyga!

Seka trumpučiai kai kurių serijoje minimų asmenų apibūdinimai, kurie palengvins serijos įvykius tiksliau suprasti.

Julijonas Būtėnas (1915-1951) yra žinomas žurnalistas ir daug pasidarbavęs rezistentas. Mokėjo daug kalbų nuo 1935 m. aktyviai dalyvavo spaudoje, rašė "Ryte", "XX amžiuje", "I laisvę", "Ateityje", "Tėviškės žiburiuose" ir kt. Pirmosios sovietų okupacijos metu kurį laiką laikėsi Berlyne, vokiečių okupacijos metu dėstė universitete, vėliau darbavosi gen. P. Plechavičiaus vadovautos Vietinės Rinktinės štabe. 1951 m. amerikiečių lėktuvu iš Vokietijos grįžo į okupuotą Lietuvą ir po kelių savaičių Kazlų Rūdos miškuose žuvo. Nenustatyta, ar jis buvo kartu skridusio bendrininko bunkeryje nušautas, ar pats nusinuodijo.

Petras Būtėnas (1896-1980), kalbininkas, lituanistas, Julijono brolis. Lietuvoje paruošė ir išleido žymių studijų, 1949 m. emigravęs į JAV, kurį laiką dirbo "Keleivio" redakcijoje ir Lietuvių Enciklopedijoje.

Lietuvos kariuomenės gen. štabo pulkininkas Antanas Šova, 1941 m. išlikęs gyvas Černevės žudynėse, vėliau pogrindžio darbuotojas ir Vietinės Rinktinės štabo narys, pabėgęs iš vokiečių nelaisvės. J. Lukšos ir J. Būtėno 1950-1951 m. Lietuvon grįžimo metu, Vokietijos laikų VLK - karinio skyriaus viršininkas.

Antanas Strabulis, maždaug J. Būtėno vienmetis, literatas ir žurnalistas, buvo likęs Lietuvoje, ten numirė ir 1999 m.

Idealistinio gyvenimo liudijimai

Vitalija Kazilionytė

Likimas su Panevėžyje gyvenančiu žymaus kalbininko Petro Būtėno sūnumi Donatu Būtėnu suvedė 1995 m. pavasarį, kai giliau susidomėjau jo dėdės žurnalisto rezistentu Julijono Būtėno gyvenimu ir asmenybe.

(bus daugiau)

Knygos apie Julijoną Būtėną autorė Vitalija Kazilionytė brolių Būtėnų giminėje. Sodybos, deja, nebėra.

Rūke: peizažai ir portretai

Fotografijos parodos Lietuvos nacionaliniame muziejuje, Vilniuje

Kristina STANČIENĖ

Nuo drėgnos, garuojančios žemės kylantis rūkas gaubia snaudžiančias trobas, medžius, tuščias pievas ir tylų vandenį. Tokia yra Vilnija **Stanislovo Žvirgždo** jubiliejinėje fotoparodoje "Vilnijos peizažai", veikiančioje Nacionaliniame muziejuje. Ten pat eksponuojamos Tado Bajarūno fotografijos - ramus ir lėtas vieno "smetoninės" Lietuvos miestelio gyvenimas, rimti ir susikaupę žmonės. Juos, pasipuošusius gražiausiais išeiginiais drabužiais, sustojusius griežtai simetriška tvarka, gaubia kitas - laiko rūkas. Užmarštin nugarinčio daugumos "tapatybė", socialinė padėtis ir vaidmuo, tačiau išliko bruožai, laikysena ir magiški žvilgsniai.

"Motyvo pastovumu Stanislovas Žvirgždas gali lenktyniauti su A. Sutkaus ištikimybe Lietuvos žmonėms, Josefo Saudeko - savo sodeliui ar Anselmo Adamso - savo kalnams" (S. Valiulis). Vienas garsiausių Lietuvos vyresniosios kartos fotografų su analitiko pastabumu ir kantrybe jau kelias dešimtis metų tyrinėja Vilnijos peizažą. Daugelyje nespaltotų fotografijų aptinkti tą patį Vilnios vingį... Civilizacijos mažai palieistas kraštovaizdis realus, drauge - kiek vaiduokliškas. Aiškus ir nostalgiškas ankstų rytą ar vidudienį, jis lyg mirazas šmėkščioja migloje ir juodose sūtemose. Siaura, koncentruota S. Žvirgždo fotografijų erdvė kartu yra universali. Tai ir filosofiniai apmąstymai, ir vaikystės prisiminimai, nostalgija, ir miesto kaimynystėje keistai tarpstantis gamtos pasaulis.

Iš peizažo "iškirpti" fragmentai S. Žvirgždo nuotraukose visad nepriekiaštingai dailūs ir darnūs. Štai iš pajudusios žemės

medžių dangų šauna grafiški medžių kamienai; nuotraukos kraštyje jų vertikalės iškilmingai prasiskiria, išsileisdamos kaimo keliuką, vedantį tolimoje bolyojančio namelio link ("Rudens ritmai", 1989 m.). Kitur - upės vingio, pakrančių augmenijos nuo pasaulio atskirti trobesiai ir grakšti šulinio svirtis ("Peizažas su šuliniu", 1990 m.). Šiose nuotraukose - daug oro ir dangaus, stabilus žemės peizažas susilieja su trapiu debesų piešiniu. Švintantis dangus ir besidraikantys vėjuoto ryto debesys meta tamsius šešėlius ant žolės ir vandens ("Ryto šviesa", 1985 m.). Su ramia upės tėkme, tolin bėgančiais medžiais keliauja debesuotas dangus; balti smulkaus pūko debesys ir vanduo turi susiliesti nematomame taške, kažkur už horizonto. Cikle "Vaikystės prisiminimai" (1989 m.) rūkas tampa visa ryjančio laiko metafora. Į baltą užmaršties miglą nunyra siauri geležinkelio bėgiai ir tiltas, po ūkanotą,

padėtis ir jos veikiama miesto dvasia. Gamta fiksuojama neregimų, tačiau nujaučiamų civilizacijos artefaktų akivaizdoje. L. Mumford, teigdamas "kaimišką" miesto kilmę, vaizdavosi atitinkamą žmonijos kultūrinių, religinių papročių ir atributų genezę: mieste kaimo aukuras tapo šventykla, augalų sodinimo ir derliaus ritualai - drama ir teatru, o kaimo aruodas ir rūsys esą miesto bibliotekos, archyvo, muziejaus prototipai. S. Žvirgždo Vilnija lieka nuošalyje nuo "evoliucijos", tai žavi ir nepakartojama jos paraštė...

Tado Bajarūno fotografijų paroda skirta paminėti fotografo 110-osioms gimimo ir 55-osioms mirties metinėms. Eksponuojamos originalios T. Bajarūno fotografijos ir išlikusių fotografo negatyvų fotomenininko Sauliaus Saladūno jo paties lėšomis atspausdintos nuotraukos. Parodą lydinčiame tekste rašoma, jog T. Bajarūnas specialių fotografijos mokslų nebaigė, fotografuoti greičiausiai išmoko tarnaudamas carinės Rusijos kariuomenėje. Krekenavos miestelyje turėjo fotoateljė, fotografavo vietos žmones. Regis, fotografo būta linksmo ir išradingo žmogaus - mokėjo taisyti įvairiausių

S. Saladūnas pažymi, jog T. Bajarūno fotografijos maniera - klasikinė, o žmonės nuotraukose - statiški, sustingę, užtat apgalvotai, tvarkingai surikiuoti. Didžiumą eksponuojamų nuotraukų sudaro portretai iš fotografo ateljė, pavadinti tiesiog "Krekenavos žmonės" (T. Bajarūnas

tiktų...

Kai fotografas dirbo už savo fotoateljė ribų, nuotraukos tapdavo daug gyvesnės nei uždaroje patalpoje priešais naivia "peizažinę" dekoraciją susodinti žmonių atvaizdai. T. Bajarūnas fotografavo ir miestelio aplinką, neogotikinę Krekenavos bažny-

S. Žvirgždas. Pavakarys. 1989 m.

neaprašinėjo fiksuojamų žmonių ir įvykių. Baltais nuometais apsisiautusias drovios nuotakos ir jaunikiai. Rimtos, baltom apykaklėm ir plisuotais sijonais merginos, susiguldžiusios plaukus glotniomis garbanėlėmis ar susipynusios ilgas "lietuviškas" kasas. Protingų, mašlių akių vyrai, pasipuošę kariškomis uniformomis su tviskančiomis sagomis, apsivilkę paltus plačiaisiais atlapais. Vaikai, įamžinti pirmosios komunijos proga, - skustagalviai, atlepusiai priekario Lietuvos berniukai, apvilkti trumpom kelnėm, apsmukusiom kojine, mergytės su juokingais kirpčiukais ir didžiuliais kaspinais... Dirbęs mėgstamą darbą žmogus nesivaiškė "meno" (gal nedaug apie tai ir žinojo) - tiesiog stengėsi kuo geriau jį atlikti. Todel kruopščiai "rikiavo" portretuojamusius - mažiausią pastatę viduryje, iš šonų "dėliojo" didesnius, arba - pakaitomis... Kad būtų gražu ir žmonėms pa-

čia, jos interjera, didįjį altorių, žmonių susibūrimus per atlaidus ar kitomis iškilingomis progomis. Įamžino prie medinės cerkvės susibūrusius sentikius, Krekenavos mokyklos statybos vaizdus, jos mokinius, mokytojus, miestelio savanorius. Taigi išlikę T. Bajarūno darbai - puiki medžiaga miestelio istorijos puoselėtojams. Įspūdingos Antano Smetonos apsilankymo Krekenavoje akimirkos: aukštai stovinti, gestikuliuojanti figūra nušėliuvisių žmonių jūroje... Kadaiše banalias, įprastas portretines nuotraukas neatpažįstamai keičia laikas. Sustingę veidai ir mašios akys - žvilgsnis iš praeities. Ir senyvi, ir jauni, kartais visai negražūs paprastų žmonių veidai čia spinduliuoja kažin kokia paslaptimi. Galbūt tai tik žiūrovo, pasiduo-

dančio praeities romantikos krams, saviapgaulė... O gal - dabar jau retas vidinis žinojimas, gerumo ir tikrumo šviesa.

S. Žvirgždas. Žiemos pabaiga. 1991 m.

paslaptinę pievą lyg koks fantomas baido juoda karvė.

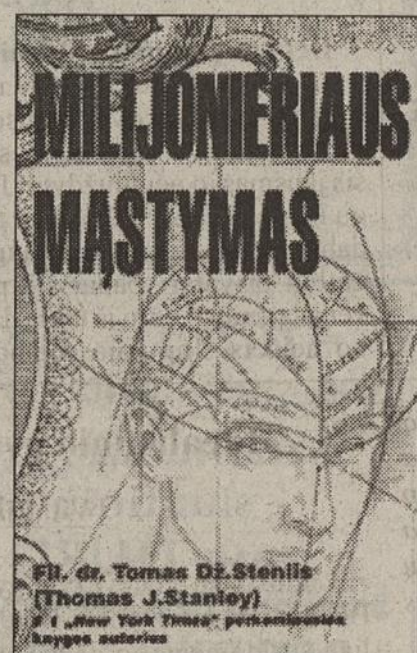
S. Žvirgžda seniai domina civilizacijos ir kultūros fenomenai, medžiaginiai ir dvasiniai žmogaus veiklos pėdsakai. "Vilnijos peizažuose" atsispindi savaip unikali Vilniaus geografinė

mechaninių prietaisų, dviračių. laikrodžių, grojo mandolina, dainavo, pasakodavo šmaikščias istorijas. Vienoje nuotraukoje, rankose laikydamas mėgstamą muzikos instrumentą, įsiamžino ir pats autorius su šeima.

NAUJOS KNYGOS

MILIJONIERIAUS MĄSTYMAS. Thomas J. Stanley. Knygų spektras, Vilnius, 2001

Knyga šiek tiek skiriasi nuo visų kitų tokio tipo knygų, taip nuoširdžiai užplūdusių Lietuvos knygynus. Žinote, apie ką kalbu - visos tos "Tapk turtingas greitai", "Pirmas milijonas jau tavo kišenėje", "Pinigai į priekį, jeigu tiki Viešpatį" jau senokai nebetelpa vienoje lentynoje ir, be kita ko, nuolatoto storeja. Paprastai tokios knygos atrodo lyg parašytos per vieną vakarą, o jų atsiradimo priežastys yra žvėriškai paprastos - autorius tiesiog sugalvojo išmėginti patį pirmąjį būdą tapti turtingu - paspauskoti visiems kišenioms, kaip tai galima padaryti. Paprastai tokios

knygos primena greitus pietus iš McDonald's - tarsi ir maistas, bet kažin ar turintis kvapą, skonį bei kitus neišvengiamus maisto atributus. Ši knyga nuo kitų skiriasi pirmiausia tuo, jog rašydamas "Milijonieriaus mąstymą" autorius šiek tiek padirbėjo - skaičiavo, rinko duomenis, kalbėjosi su milijonieriais, aiškinosi, kodėl jie mieliau restauruoja senus baldus nei perka naujus, kodėl mokykloje jiems sekasi pakankamai vidutiniškai. Šitokios informacijos labai daug. Kur jie gyvena, kuo jie tiki, kaip jie leidžia laisvalaikį (jie - milijonieriai) - į visus šiuos klausimus galima rasti atsakymų. Bet užvertę paskutinį puslapį supranti, kad liko neatsakytas vienas kertinis klausimas, kuris ir graužė tave visą tą laiką, kol bandei įveikti storą knygą apie turtingus žmones; kurie nėra tu. Na ir kas? - štai tas klausimas. Kam ta knyga parašyta? Kodėl? Kas iš to? Taip - anot viršelio, knyga perkamiausia. Ir tai ir yra atsakymas į klausimą - dėdė Tomas Stenlis savo milijoną užsidirbo, spekuliodamas publikos troškimu troškimo uždirbti savuosius. Bet kodėl aš tuočiau visa tai skaityti? Jeigu turite atliekamo laiko nuo savų milijonų krovimo - galite skaityti šį veikalą. Lygiai gerai galite neskaityti. Ar perskaitysite, ar ne - niekas nepasikeis. Knyga priklauso tų "nebūtinų" veikalų grupei, kurių pastaruoju metu lentynose atsiranda itin daug.

Aurelijus Katkevičius

Miškas ir lietuvis

*O JUS, melsvi šilai, o nykios platumos!
Aš jūsų sielvarto, jūs sopulio dalis:
Gal todėl mano balsas bus nesvetimas,
Kaip man nesvetimi atodūsiai žali.*

*Ir taip suaugau su tyla, su nykuma -
Ir šilas su manim, ir ašen su šilu.
Bet ko mes nebyliai, bežadžiai likome,
Kodėl nežmoniškai, stebėtinai tylu?!*

*Tylu ik sielvarto, iki nepanešimo!
Tylu laukuos, tylu ir pievoj, ir šile,
Jog pasiilgstu to graudaus ošimo.
Kai andai skundėmės graudžia sunkia dalia...*

*Kadaiše verkė miškas ir lietuvis,
Tyliai, ne lūpom verkė - krūtine.
Tuomet, žinia, ko verkti mudviem buvo,
Bet ko mes šiandien tylim, nežinia...*

* * *

Karaliaus šuo

*NUMIRĖ karaliaus šuo - šunelis geras,
Geriausias iš šunų...
Ir sušaukė karaliaus visą dvarą
Ant šunio šermenų.*

*Markizai, freilinos, baronai, grafai,
Ir daug kareivių, daug tarnų
Karaliui meilinos pas šunio kapą
Geriausio iš šunų...*

*O juokdarys tik juokino karalių:
- Turi, karaliau, daug šunų,
Bet kur tu rasi kitą tokį pat šunelį,
Geriausią iš visų?*

*Užsirūstino karalius ir jo visas dvaras -
Ir tiek dvariškių, tiek tarnų...
Pakorė juokdary, kad šmeižė šunį gerą,
Geriausią iš visų šunų...*

JONAS AISTIS
(1904 - 1973)

Pastoralė

*O VIEŠPATIE, koks vakaras, koks nerimas,
Koks sielvertas mane apėmęs!
Toli balti laivai liūliavo mariomis -
Balti, kaip baltos chrizantemos.*

*O saulė leidosi balta, pailsusi:
Ji leidosi nežinon į riką tirštą -
Mačiau, sutasė spindulius konvulsijos,
Mačiau ir vakarą, kaip žmogų, mirštant.*

*Užgeso varpo aidas klonyje...
Skambėjo kažin kas, lyg piemenų rageliai...
Tai vakaras ir tai tikra agonija,
Tai galas kažkokios graudingos pastoralės.*

*Už šilo spinduliai nusilpo bekyšodami
Ir tartum skėstančio ranka, paniro.
Ir medžiai, šermenų giesmes giedodami,
Pravirko, ir, lyg vargonai, gaudė gijos...*

Birželio 3 dieną būdamas 86 metų, Bostono ligoninėje mirė aktorius, "Oskarų" laureatas Anthony Quinn. Meksikoje gimęs Amerikos pilietis geriausiai žinomas kaip "Graikas Zorba" (*Zorba The Greek*) ir beduinų vadas "Arabijos Lorensas" (*Lawrence of Arabia*). A. Quinn, kuris vaidino daugiau kaip 150-yje filmų, "Oskarus" gavo už vaidmenis 1952-ųjų filme "Viva, Zapata!" ir 1956-ųjų "Gyvenimo troškulyje" (*Lust for Life*) apie dailininką Paul Gauguine. Apie aktoriaus mirtį pranešė jo draugas Vincent "Buddy" Cianci, nurodęs, kad A. Quinn mirė sustojus kvėpavimui. "Jis pranašo žmogaus gyvenimą. Didžiavausi, kad galėjau vadinti jį draugu", - sakė V. Cianci. A. Quinn, kuris užaugo skurde Los Angeles, aktoriaus karjera prasidėjo nuo vaidmenų scenoje ir B kategorijos filmuose. Jo asmeninis gyvenimas buvo beveik toks pat spalvingas, kaip ir dauguma vaidmenų kine. A. Quinn buvo du kartus vedęs. Nors antrąjį santuoką truko 20 metų, aktorius buvo pripažinęs, kad turėjo nesantuokinių meilės ryšių ir su žmonomis bei meilužėmis susilaukė iš viso 13 vaikų.

Nevainikuotas Lenkijos Torunės mieste vykusio tarptautinio teatrų festivalio "Kontaktas" karalius, lietuvių režisierius Eimuntas Nekrošius šiemet susižėrė visus įmanomus festivalio prizus. Tai paaiškėjo birželio 1 d. vėlai vakare vertinimo komisijai paskelbus festivalio "Kontaktas - 2001" rezultatus. Meno forto parodytas Eimunto Nekrošiaus režisuotas Viljamo Šekspyro "Otelas" pripažintas geriausiu šios teatro šventės spektakliu. Lietuviai taip pat atiteko geriausio režisieriaus vardas. Geriausiu "Kontakto" festivalio aktoriumi tapo Otelos vaidmens atlikėjas Vladas Bagdonas. Per 11 festivalio gyvavimo metų Eimuntas Nekrošius iš Torunės ne kartą neišvažiuojo be apdovanojimo. Rimo Tumino režisuotas Nikalojaus Gogolio "Revizorius", kurį paskutinę festivalio dieną parodė Vilniaus Mažasis teatras, šį kartą liko be apdovanojimų. Antrąją vietą festivalyje užėmė Maskvos Jaunojo žiūrovo teatras, trečiąją - Budapešto teatras "Kretakor".

Naujas tyrimas, kurį atliko kompanija "Ipsos NPD Book-Trends" parodė, kad nors apie elektronines knygas žino per du trečdalius JAV interneto vartotojų, įsigyti tokią knygą šiuo metu pasiryžęs tik vienas iš keturių. Iš visų apklaustų vartotojų tik 3% beveik įsitikinę, kad nusipirks elektroninę knygą. 20% pirkejų neatmeta tokios galimybės, 45% pareiškė greičiausiai nesusigundysią tokiu pasiūlymu, o 32% kategoriškai tvirtina, kad niekada nepirks elektroninių knygų. Kompanijos atstovai teigia, kad šis tyrimas įrodo, jog elektroninėms knygoms vartotojai dar nepasiruošę: daugelis pirkejų vis dar mieliau renka si tradicinę knygą. Visgi dabartinė vaikų karta, nuo vaikystės pratinama skaityti iš ekrano, turėtų jų taip nesibaidyti. Dabartiniai vartotojai nepasiruošę išlaidoms, susijusioms su elektroninių knygų pirkimu. Beveik 77 proc. iš jų mano, kad tokia knyga turėtų kainuoti mažiau nei tradicinė. Taigi nors knygos yra vis dar populiariausia prekė internete, tačiau 55% pirkejų renka tradicines knygas.

JAV kongreso atstovas Joseph Hoeffel jungsis į Baltic Caucus

2001 m., gegužės 11 d., Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos iniciatyva sudaryta delegacija apsilankė JAV Kongreso nario Joseph Hoeffel įstaigoje. Delegaciją sudarė Dr. Vytautas Černius, Algimantas Gečys, Teresė Gečienė, Rimvydas Jakas, Daina Krivickaitė, Rimantas Stirbys ir Aušra M. Zerr. Joseph Hoeffel Kongrese atstovauja Pensilvanijos Montgomery apskritį, kurioje gyvena nemažai Philadelphiaus priemiesčių lietuvių. Susitikimo tikslas buvo užangažuoti kon-

atlikti. Kartu žadėjo tarpinkauti per Pensilvanijos Demokratinę partiją išgaunant valstijos seimelio rezoliuciją NATO klausimu.

Iki šiol iš Philadelphiaus apylinkių Kongreso atstovų, tik kongresmenas Robert Borski buvo Baltic Caucus narys ir vienas iš pirmųjų prisidėjęs prie Kongreso atstovo Shimkaus rezoliucijos. Artimiausiu metu žadama aplankyti kitus Philadelphiaus apylinkių JAV Kongreso atstovus ir gauti jų pritarimą NATO plėtrai ir Lietuvos į

BALSAI IŠ LIETUVOS

Birštonas, tikra poezijos vieta

Vladas Braziūnas

Poezijos pavasaris – šiemet jau 37-asis – didžiulis tarptautinis poezijos festivalis, šventė, susidedanti iš daugybės įvairaus renginių. Visus aprėpti galėtų nebent ilga beausmė informacija. Vaizdžiau, savaip prasmingiau, regis, bus – asmeniškai dalyvio žodelis apie vieną kitą poezijos šventės valandą – iš tokių, vis skirtingų, ir klostėsi tos marnos Poezijos pavasario savaitės dienos visoj Lietuvoj (ir lietuviškoj Lenkijoje) – ne

tik Vilniuje ar Kaune.

“Sukanka 150 metų, kai buvo pradėtas steigti Birštono kurortas”, – perskaičiau viename dienrašty antradienį, gegužės 22-ąją. Lyginant su pusantro amžiaus, kelios dienos šen ar ten – vienas niekas, tad pamaniau: gali sakyti, jog šeštadienį, priešpaskutinę savo dieną, didmeniška tenai važiuosiantis Poezijos pavasaris – jubilatą pagarbinti.

Garbintinasis aiškus. Garbintojai – Eugenijus Ališanka (RS), Uldis Bērzinis su dukra Una (Latvija), Vladas Braziūnas (Fabijskiškės), Harvey L. Hixas (JAV): „poetas ir filosofas, dėstantis Kanzas City menų institute; praėjusiais metais už poeziją jis pelnė T.S.Elioto premiją, yra išleidęs knygų apie postmoderniąją kultūrą“, Eglė Juodvalkė (visai sava, ir kas, kad taip pat iš JAV), Kristin Omarsdóttir (Islandija: „garsus islandų poetas ir dramaturgas“, dar reiktų pridurti – ir prozininkė, „moderniosios poezijos atstovė, žinoma ne tik Islandijoje, bet ir už jos ribų“) ir Jurgita Marija Abraitytė (vertėja iš islandų, taigi ir Kristin, kalbos).

Ne, dienraštis tikslumu bus persistengęs. Pirmoji ligonė Birštono purvų ar vandenų išgydyta buvusi, o nuo to įvykio iš miesto kaip kurorto metai skaičiuojami, – bent kokių penkmečiu anksčiau. Spauda, kas kart vis pasirodo, pasitikėt tad galima tik labai jau apytikriai. Kiekvieno jos rašymu. Mano va išpūdziais, žinoma, taip pat. Subjektyvūs ir neišsamūs.

Prieš metus tokią dieną buvau tolimoje tvarkingoje šaly. Sunku paskiau buvo Lietuvoj: iš visų pakampių priekaištingai žvelgė – akis badė – visuotinė netvarka. Dabar žinočiau: grįžtantis taip Lietuvon turėtų „pereiti karantiną“ – Birštone, šitoje irgi kasdieniškai tvarkingos, jau-

kios, skoningos Lietuvos salelė. Birštono savivaldybė – vienintelė Lietuvoj, miesto tvarkymo tarnybą išlaikiusi savo rankose. Dirba ši užtat efektyviai ir... efektyviai savivaldybės lėšas taupo. Žmonėms apie savo namus tad nesitvarkyti irgi neišeina – labai jau išsiskirtum. Gražiausiai besitvarkantiems savivaldybė dar dovanuoja – po vis kitokią skulptūrėlę: puoškitės, puoškimės. Tvirtėja bendruomenė.

Birštono vicemerui Juozui Aleksandravičiui lieka tik kai ką mums paaiškinti, atsakyti klausiamam. Šiaip visa – plika akimi matyti. Sakysim, savivaldybės ir viešosios bibliotekos, mūsų pagrindinės šeiminingės, santykiai. (Ilgokai vaištinėjom po miestą, apžiūrėjom sakralinį muziejų, Vytauto paminklą, krantinę. Be kita ko, turėjom taip – savo kailiu – nuspręsti ir apsispręsti, kur vis dėlto poeziją skaitysim: ar, kaip numatyta, prie Balio Sruogos paminklo, ar pačioj bibliotekoj, kur tikrai nesušalsim.) Vienu tarpu taip bibliotekos direktorė Alina Jaskūnienė ir prakalbo, kokia savivaldybė ir bibliotekai, kultūros židiniui, ir apskritai miesto kultūrai dėmesinga, va ir pats vicemeris (meras ir visa Birštono delegacija vieši draugingoj latvių Siguldoj), patys matot, ne oficialios priedermės verčiamas, nors šventadienis, visai laik kartu. Paskiau jau, vėl vakarą, kai sukiojau vairą vieškeliais iš Puzonių Birštonan, vicemeris prašneko, kaip gerai, kad bibliotekoj tokios protingos bei supratingos, švelnios bei smarkios moterys dirbančios, kiek jos daug nuveikiančios, kiek tarptautinių ir kt. projektų gerbanti dalyvauti, vadinas, ir savivaldybės pinigėlių pataupyti.

Puzonyse, pačiame didžiojo Nemuno kilpos gale („Bombėjui“), mes buvom – Rimantės Butkuvės sodyboj. Toj pačioj, kur randasi išpūdingieji jos medžio angelai. Kūrenosi laužas, dainavom lietuviškai (daugiausia Eglės Juodvalkės repertuarą), islandiškai (ir Kristin, ir Kristin su Jurgita), latviškai (stiprus, nepakartojamai folkloriškas Unos balsas). Harvey nei dainavo, nei rečitavo, – tiesiog sakė atmintinai ilgą savo eilę, ir versti visai nebebuvo būtina.

Ar bereikia tad sakyti, jog – tokiam Birštone – ir pagrindinė poezijos valanda, mūsų pasirūpinti prie B.Sruogos paminklo, jautriai vesta Danutės Palubinskišienės, pajvairinta, pagyvinta Prienų Žiburio gimnazijos merginų ansamblio, – ar reikia dar sakyti, jog ta valanda įkypoje popiečio saulės šviesoje – buvo tikra? Tyliai klausomų, girdimų eilių (be mūsų, tolesnių atvykėlių, dar pačios D.Palubinskišienės ir prieniškės Stėfos Juršienės).

Bibliotekoje veikė Poezijos pavasario akimirų fotografijų paroda. Po dvidešimties metų pertraukos vėl kasmet Poezijos pavasaris Birštonan ėmė užsukti 1998-aisiais. Nepanašu, kad liautųsi. Juokais tad, kol dar Birštono nebuvom pasiekę, pavadinau savo bendrakeleivius jo garbintojais. Grįžom – rimti gerbėjai.

Philadelphiaus apylinkių lietuvių delegacija pas JAV Kongreso atstovą Joseph M. Hoeffel (iš k. į deš.): Algimantas Gečys, Aušra M. Zerr, Joseph M. Hoeffel, dr. Vytautas Černius, Daina Krivickaitė, Rimvydas Jakas, Teresė Gečienė ir Rimantas Stirbys

gresmeną Hoeffel išjungti į Kongresą esantį Baltic Caucus, tapti ko-sponsoriumi kongresmeno John Shimkus rezoliucijos NATO klausimu ir kiekvienais metais priimant JAV sąmatą, remti finansinės karinės paramos skyrimą Baltijos kraštams. Kongresmenas Hoeffel susitikimui su lietuviu buvo gerai pasiruošęs, iš anksto susipažinęs su mums rūpimais klausimais ir su kongresmeno John Shimkus rezoliucija. Visus delegacijos prašymus pažadėjo

NATO sudėti pakvietimui.

JAV LB Krašto valdybą per savo apylinkes ir apygardas kreipiasi į visus Amerikos lietuvių rašyti laiškus Prezidentui, senatoriams, kongreso atstovams ir platinti petijaciją prezidentui Bush NATO klausimu. Visų Amerikos lietuvių talka yra kritiškai reikalinga, jeigu norime matyti Lietuvą NATO nare.

Laiškų pavyzdžiai prezidentui ir senatoriams randami JAV Lietuvių Bendruomenės tinkla-

lapyje javlb.org. Ten pat yra ir Senatorių sąrašas nurodant jų palankumą, priešišumą ar neapsisprendimą NATO plėtros klausimu. Siekiant daugiau informacijos galie kreiptis į JAV LB Washingtono įstaigą telefonu (703) 397-0950 arba elektroniniu paštu lacinc@erols.com

LB Informacija (T. Gečienė)

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$738 r.t.

One way to Vilnius \$ 499

FREGATA TRAVEL

250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707

VILTIS - Hope

LITHUANIAN RELIEF PARCEL, INC.

368 West Broadway, Boston, MA 02127.
Tel. (617) 269-4455 Fax. (617) 269-4836

JUNE PICK-UP SCHEDULE

June 7	Kennebunkport, ME	12:00 - 2:00 pm
June 9	Worcester, MA	12:00 - 3:00 pm
June 13	Cape Cod, MA	4:00 - 5:00 pm
June 14	Brocton, MA	4:00 - 5:00 pm
June 16	Binghamton, NY	1:00 - 2:00 pm
June 16	Scranton, PA	3:00 - 4:00 pm
June 16	Frackville, PA	6:00 - 7:00 pm
June 17	Washington, DC	9:00 - 10:00 am
June 17	Brooklyn, NY	1:00 - 3:00 pm
June 17	Bridgeport, CT	4:30 - 5 pm
June 17	Waterbury, CT	6:00 - 7:00 pm
June 17	Hartford, CT	7:30 - 8:30 pm

CONTAINER IS BEING LOADED ON TUESDAY, JUNE 19 TH.,
ARRIVAL TIME IN LITHUANIA JULY 10 TH.

RigaVen Travel, Inc.

We provide complete Travel Services

VACATIONS - TOURS - CRUISES

WITH PERSONAL RECOMMENDATIONS

and always competitive fares to

RIGA -- TALLIN -- VILNIUS

with

LUFTHANSA - SAS

OR OTHER CARRIERS

"Call for Details"

INESE ZAKIS

136 W. Main St., Bay Shore, NY 11706

Tel. 631-665-4455 Fax 631-665-6164

1-800-291-8311

E-mail: RigaVen@worldnet.att.net

Kviečiame visus taupyti ir skolinti iš
lietuvių įsteigto ir vadovaujamo

SCHUYLER SAVINGS BANK

24 Davis Ave.

Kearny, New Jersey 07032

Bankas švenčia 75-kerių metų sukaktį!

Pilnas ir draugiškas patarnavimas, įskaitant

* Taupymo sąskaitas, sertifikatus ir IRA

* Čekių sąskaitas - asmeniškai ir komercines

* Paskolas - namų, namų remonto,

Home Equity ir automobilio

* ATM naują mašiną ir korteles

* Tiesioginį pinigų deponavimą

Patogios darbo valandos,

pilnai Federalinės valdžios apdraustos sąskaitos

Kalbame lietuviškai...

Mūsų telefonai: (201) 991-0001

arba skambinkite mums nemokamai:

1-888-SCHUYLER (1-888-724-8953)

LIETUVA 2001

Pigiausios kainos skrydžiams į VILNIŲ vasarą iš New Yorko, Chicagos, Los Angeles, Detroito, Clevelando, Floridos ir kitų JAV miestų Finnair ir kitomis oro linijomis.

- Mašinų rezervacijos Vilniuje
- Viešbučiai
- 9 ir 14 dienų kelionės po Lietuvą

Vytis Travel

40-24 235 St.

Douglaston, NY 11363

Tel: 718-423-6161

800-778-9847

Fax: 718-423-3979

E-MAIL: VYTTTOURS@EARTHLINK.NET
web site: www.vytistours.com

Atlantic Express corp.

800 - 775 - SEND ▼ 1-888-205-8851

Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas

nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ

ATLANTIC EXPRESS CORPORATION
JUNE PICK-UP SCHEDULE

June 12	New Haven, CT	12-1 pm
	New Britain, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
June 14	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
June 17	Brooklyn, NY	12-1 pm
	Riverhead, NY	3-4 pm

For more information please call:
1-888-615-2148 or 1-888-205-8851

Lietuviai esame visi -
Lietuvių Fonde ar esi?

LIETUVIŲ FONDAS

LITHUANIAN FOUNDATION

14911 127th Street
Lemont, IL 60439
Tel.: (630) 257-1616
Fax: (630) 257-1647

Santrumpas: atm. įn. = atminimo įrašas, pavardė po dvitaškio = aukotojas, įm. = įmokėjo, asm. = asmuo, suma po pavardės = įnašų iš viso.

2001 m. kovo mėn.

1 x \$10 - Noreika Vytautas, \$20.
1 x \$25 - Slavikas Robert ir Joana, \$35.
6 x \$100 - Aleksandravičius Zenonas ir Renė, \$ 100; Kavaliauskas-Kovas Pranas ir Ona atm. įn.: Weinstein Rita ir Hanson Vida, \$200; Liaukus Sigitas ir Milda, \$900; Lokshin Marina ir Trublinienė Elena, \$200; Petroliūnas Thomas ir Laima, \$100; Reikenis Richardas ir Živilė, \$800.
1 x \$200 - PLB Švietimo komisija: Kučienė Regina, pirm., \$200.
1 x \$505 - Šatas Viktoras ir Milda, \$505.
3 x \$10,000 - Kaunelio Igno stipendijų fondas: Kaunelis Ignas, \$10,000; Masiokienės-Varnaitės Kazimieros stipendijų fondas: Masiokienė Filomena, \$10,000; Kolupailienės-Tomasevičiūtės Janinos stipendijų fondas: Masiokienė Filomena, \$10,000.
Iš viso \$31,350.

2001 m. balandžio mėn.

2 x \$10 - Barisa Bart, \$190; Grybauskas Vytautas ir Joana, \$540.
2 x \$20 - Railaitė Neringa, \$660; Žilionienė Ona, \$1,140.
3 x \$25 - Černius John V. ir Dalia M., \$225; Šaulys prel. Kazimieras atm. įn.: Šaulytė Dalia, \$3,255; Zailskas Antanas ir Teodora, \$1,270.
3 x \$50 - Jeneckas Elena, \$430; Kučiūnas Aleksandras ir Jūra, \$525; Smilga Aleksas, \$800.
1 x \$65 - Klossis Walter, \$1,150.
1 x \$70 - Varnelis Edmundas ir Gražina, \$500.
14 x \$100 - Brighton parko Lietuvių Namų Savininkų Draugija, \$1,900; Chalmeta Alberto ir Kaufmann Lucina, \$700; Genys Bronius ir Emilija atm. įn.: Genys dr. Jonas, \$300; Čizinauskas Edward ir Elena, \$500; Jansonas dr. Eduardas atm.: Jansonienė Irena, \$3,100; Kaufmanas Gustavas atm.: Kaufmanienė Genovaitė, \$600; Kubiliūnas gen. Petras ir Irena atm. įn.: Jansonienė Irena, \$2,500; Leparskas Romas, \$300; Matz Jerald ir Irena, \$200; Pautienienė Stasė, \$200; Sealey prof. Raphael, \$3,100; Šimonis Jonas ir Marija, \$900; X, \$3,500; Urbutis Algimantas ir Dalia, \$1,250.
1 x \$175 - Drukteinis Romanas atm. įn.: Drukteinienė Joana, \$300.
1 x \$200 - Laucis dr. Augustinas, \$1,500.
1 x \$1,000 - Tarasevičienė Stefa testamentinis palikimas, \$4,000.
1 x \$6,900 - Kolupailos prof. Stepono studentų šalpos fondas: Masiokienė Filomena, \$10,000.
Iš viso \$10,905.

Lietuvių Fondo pagrindiniam kapitalui gauta aukų iki 2001.IV.30 - 10,651,083 dol. Gautomis palūkanomis parėmė lietuvišką švietimą, kultūrą, jaunimą 7,721,595 dol. Palikimais gauta \$5,580,613 dol.

Padarykite testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui: LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION. *Visi remkime Lietuvių Fondą, nes Lietuvių Fondas remia lietuviybę.*

Ūkininkavimo sąlygos Aukštaitijoje ir Škotijoje panašios

Didžiosios Britanijos ambasadorius Christopher Robbins Utenos apskrityje pristatė šios ambasados ir Zarasų rajono savivaldybės bendradarbiavimo rezultata - "Ūkių veiklos įvairinimo" vadovą. Šis leidinys artimiausiu metu pasieks atokiausių Aukštaitijos kaimų bibliotekas bei visos Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybas, skirtas ūkininkų šeimoms. Šis leidinys buvo pradėtas rengti prieš pusantrų metų. Darbo metu atsiskleidė stebėtinai panašios Rytų Aukštaitijos ir Škotijos ūkininkavimo sąlygos. Tik škotai, gyvenantys nelabai derlingose žemėse, apie pusę pajamų gauna iš alternatyvių verslų. Zarasų rajone suskaičiuota 15 kaimo turizmo sodybų, 35 bitynai, 5 žirgynai ir tik vienas privatus žuvininkystės ūkis. Su Škotijos ūkininkų patirtimi pirmi ir susipažino zarasiškiai. LR

Tėvo Dieną Father's Day birželio 17 d.

Lietuvių Pranciškonų vienuolyno koplyčioje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY, bus aukojamos šv. Mišios už visus gyvus ir mirusius tėvus.

Maloniai kviečiame prisiminti savo gyvus ir mirusius tėvus, įjungiant juos į šias bendras šv. Mišias.

Tėvo vardas.....
Gyvas.....Miręs.....
Aukoju S.....
Vardas ir pavardė.....

Gražinkite

Franciscan Fathers, 361 Highland Blvd.,
Brooklyn, NY 11207

Svarstybos prie Atlanto

Vincas Šalčiūnas

(pradžią nr. 22)

Pramoginę programą atliko akordeonistas V. Daugirdas ir deklamatorė R. Mildažienė. Apyl. pirm. K. Miklas pristatė dalyviams svečius iš toliau ir padėkojo šeiminkams bei talkininkams už malonų pabendravimo pobūvį.

Kitą rytą suvažiavimo darbotvarkė buvo pradėta A. Jonaičio iš St. Peterburgo paskaita, kurioje jis apžvelgė sveitimųjų poveikį lietuvių tautos gyvenimui Lietuvos Didžiąjai Kunigaikštystei žlugus, ir į jį tendencingą Lietuvos rašytinės istorijos išskrypimą. Jo nuomone, kol Lietuva neturi galios jančios sienų sutarties su Rusija ir leidžia svetimai kariuomenei tranzitu gabenti ginklus per savo teritoriją, vargu ar NATO įsipareigos ją apginti. Nepaisant buvusių išeivijos nesutarimų, kalbėtojas pripažino didžiulius Lietuvių Bendruomenės nuopelnus lietuvių kultūrai už tėvynės ribų. Jeigu tauta ir jos išeivija imtųsi vieningo Lietuvos atstatymo darbo, jos ateitis būtų šviesi.

Pagal Floridos apygardos pirm. A. Dūdą pranešimą, jo valdyba yra atlikusi eilę reikšmingų darbų ir palaiko ryšį su Krašto Valdyba. Ižd. L. Kynienė pateikė apygardos pajamų ir išlaidų apyskaitą. Gale metų izde buvo \$3330.93, iš kurių \$2000 yra pereinamasis avansas būsimoms Lietuvių dienoms rengti. Revizijos komisijos pirm. J. Gedvilienė patvirtino išdinininkės mi-

nėtų sumų tikslumą. Visi šie apygardos valdybos pareigūnų pranešimai priimti.

Tarp Floridos yra įvairių nuomonių dėl išeivijos paramos Valdovų rūmų atstatymui. Buvo pareigauda tuo reikalu suvažiavimo pasisakymų. Jų kilo gana daug. Visi sutiko, kad rūmų atstatymas yra Lietuvos istorijos dalis, yra jos garbės ir tautinio prestižo reikalas. Ir mums šio projekto įgyvendinimas, kurį daugelis aukomis remiame, keltų pasididžiavimą, tačiau, kada mokymams reikia vadovėlių, liginėms įrenginių, našlaičiams ir seneliams globos namų ir skurstantiems paramos - o mūsų išteklių gana riboti - pirmiausia mums turėtų rūpėti karitatyvinė veikla. Organizacinio ir glaudesnio tarpusavio bendravimo požiūriu yra naudinga, kad metinius apygardos suvažiavimus surengtų vis kita apylinkė, kaip būdavo iki šiolei. Savų patalpų neturinčioms tai padaryti nėra lengva. Po įvairių siūlymų ir diskusijų, ateinančiais metais jį surengti sutiko Daytona Beach apylinkė.

Suvažiavimo nutarimus suredagavo speciali komisija ir pateikė suvažiavimui tvirtinti. Jie bus tarsi gairės tolimesnei apygardos valdybos veiklai ir gali būti įdomūs "Darbininko" skaitytojams. Užimtų daug vietos ištisai juos pakartoti, todėl tenka persakyti tik tų nutarimų pagrindines mintis.

Šiuo metu svarbiausias LB

KV ir Floridos apygardos uždavins - padėti Lietuvai tapti NATO nare. Mes skatiname Lietuvos Vyriausybę, Seimą ir žiniasklaidą pozityviai informuoti piliečius apie tos narystės reikšmę ir naudą Lietuvai. LB Floridos apygarda stengsis per apylinkes remti Lietuvos pastangas būti pakviesti į NATO, ir pati yra pasiruošusi susitikti ir asmeniškai įteikti peticijas Floridos gubernatoriui ir senatoriams, siekiant jų palankumo Lietuvos narystei NATO. Taip pat ragina Lietuvos Vyriausybę užbaigti Čiurlionio muziejaus stogo ir patalpų remontą, kad jos būtų tinkamos eksponuoti mūsų tautos genijaus kūrybą.

Pradėjus pasisakymus dėl LB apylinkių veiklos, "Floridos patalanchio lietuvių biuletenio" redaktorius V. Šalčiūnas nušvietė jo apimtį, turinį bei statusą ir paragino visus jį skaityti. Jis taip pat pasiūlė įsigyti Palm Beach apylinkės jubiliejinį leidinį, kuriame lyg veidrodyje atsispindi nueitas šios apylinkės kelias.

Jis dar kartą priminė, kad Lake Worth miesto globoje gyvuojančio Lietuvių kultūros muziejaus valdyba yra nutarusi sudaryti stambų, paveiksluose Lietuvą ir jos liaudies kultūrą atspindintį albumą (kurį jis redaguoja) ir jį rodyti muziejaus lankytojams. Keliolika to albumo puslapių buvo numatyta skirti Floridos lietuvių apylinkių kultūriniam gyvenimui pavaizduoti. Per pastaruosius tris apygardos suvažiavimus buvo prašyta, kad apylinkės atsiųstų tam reikalui trumpą savo istoriją anglų kalba ir pluoštą būdingų nuo-

traukų. Deja, iki šiol to nesulaukta. Tas albumas turi būti užbaigtas dar šią vasarą, dėl to tai yra paskutinis kreipimasis į visas Floridos apylinkes, kad jos iki liepos 1 d. minėtą medžiagą atsiųstų redaktoriui.

Toliau pasisakant įvairiais LB veiklos reikalais, buvo nurodyta, jog jau dabar yra apylinkių (jų gali būti ir daugiau), kurios negali veiklos išvystyti ir tik vegetuoja, o Miami mieste bandymas LB apylinkę atkurti buvo nesėkmingas. Ką jos turėtų daryti? Suvažiavimas atsakymo nerado, bet ir neprieštaravo nuomonei, jog jos turėtų daryti ką ir kiek gali, bet išvengti susilikvidavimo.

Pirm. K. Miklas sakė, jog rengėjai stengėsi sudaryti tinkamas sąlygas, ir pasidžiaugė suvažiavimo sklandumu. Apygardos pirm. A. Dūda padėkos žodžiais užbaigė suvažiavimo darbus, pakviesdamas dalyvius sugiedoti Lietuvos himną.

Dažnai kyla klausimai: ar LB apygardos suvažiavimai yra reikalingi? Ar jie pasiekia užsibręžtą tikslą? Ar jų rezultatai pateisina rengimo triušą ir iš toli atvykstančių atstovų nuovargį bei išlaidas? Iš šalių šį suvažiavimą stebėjusiam atrodė, jog, nepaisant kelių "išėjimų į lankas", buvo artimai susipažinta su svarbiausiu NATO narystės reikalu, sužinota apie LB apylinkių pasiekimus, dalykiškai išsikalbėta, svarstyta visa eilė bendruomeninių bei socialinių reikalų ir pabendrauta. Suvažiavimas tarsi sustiprino dalyvių ryžtą ir toliau darbuotis lietuvių bendruomenės bei Lietuvos labui.

Los Angeles Dramos sambūrio pastatymai

Scena iš spektaklio "Raudokit svajonių debesys..." Aktoriai - Vaida Kiškytė (Sofija) ir Amandas Ragauskas (M.K. Čiurlionis)

Šių metų balandžio mėnuo buvo kūrybingas scenos darbuotojams. Per du savaitgalius scenos mylėtojų teatras parodė du spektaklius. Įdomiai, savitai buvo pristatytos impresijos Čiurlioniui - "Raudokit svajonių debesys". Olita Dautartaitė, aktorė iš Šiaulių, surežisavo (jos ir scenarijus) impresijas iš Čiurlionio gyvenimo. Vaidino (bal. 21-22 d.): Amandas Ragauskas, Skaitė-vaidino: Nestoras Ruplėnas - Don Žuanas, Algimantas Žemaitaitis - Velnias, Laisvūnė Laurinkienė - Donna Anna, Aloyzas Pečiulis - Statula. Veikalas filosofinis, įdomus, bet daliai publikos buvo sunkiai suprantamas.

[vadas, komentarai, diskusijos apie a.a. lenkų filmų režisieriaus Krzysztofo Kieslowskio 10 dalių seriją DEKALOGĄ, East Meadow Library (front of East Meadow

Algirdo Landsbergio paskaitos Long Islande

Avenue):

birželio 12 d., 12:30 val., "5
Isakymas" ("Nežudyk");
birželio 26 d., 12:30 val.,
"6 Isakymas" ("Nesvetimote-
riauk").

Jurbarkė bus šiuolaikinė kamerinių koncertų ir parodų salė

Jurbarkė buvusioje kunigaikščių Vasilčikovų dvaro cerkvėje bus įrengta kamerinių koncertų ir parodų salė. Stačiatikių šventykla, statyta XIX a., kadaise buvo turtinga rusų dailininko Vasnecovo paveikslais ir vertingomis ikonomis. Pokario metais ji suniokota, paversta klubu, vė-

liau sandėliu. Cerkvė pradėta restauruoti dar 1982 m. Per cerkvės-panteono atidarymą Lietuvos dailės muziejus pristatys parodą "Sugrįžusi išeivijos dalis". Tai kūrinių kolekcija, priskiriama Lietuvos XX a. nacionalinės dailės aukso fondui.

Respublika

Tavo gyvenimas pradingo
kaip pavasaro žiedai po audros...
Tavo šypsena, meilė ir išmintis
bus vaisinga daugelį metų...
Tavo linksma, skaidri siela
gyvens Kristuje amžinai...

A. A.
Dr. Ona Juškevičiūtė-Baliūnienė
1908.V.3 -- 2000.VI.21

Mirties metinių proga prašome draugus,
bendradarbius ir pažįstamus
prisiminti a. a. Dr. Baliūnienę
maldoje.

Adolfas Baliūnas
Algis Baliūnas
Gražina Baliūnaitė-Austin

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: Darbininka@aol.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Švč. Kristaus Kūno ir Kraujo šventė - Devintinės - birželio 17 d.

Tėvo diena - birželio 17 d.
Vasaros pradžia - birželio 21 d.

Tėvo diena, birželio 17 d., Pranciškonų koplyčioje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY, 11207, bus aukojamos šv. Mišios už gyvus ir mirusius tėvus. Kas norėtų įjungti savo gyvą ar mirusį tėvą į šias bendras maldas, prašomi pasinaudoti atkarpėle, kuri yra šio "Darbininko" numerio 7-to psl. apačioje.

Višpaties Atsimainymo parapijos žinios

Išpažintys klausomos kiekvieną šeštadienį nuo 4 v. v. iki 4:45 v. v. anglų arba lietuvių kalbomis.

Kraujo davimo vėjus, kaip kasmet mūsų parapijoje šiemet vyks antradienį, birželio 19 d. nuo 3:30 v. popiet iki 9 v. v.

Lietuvos vyčių 110 kuopos susirinkimas įvyks birželio 24 d., tuojau po 11:30 val. lietuviškų mišių.

Sutvirtinimo sakramentas buvo suteiktas Toni Ann Gentile birželio 3 d. 10 val. mišių metu.

Specialūs vedybinio gyvenimo sukaktuvių palaiminimai buvo suteikti birželio 9 d. 5 val. vak. mišių metu: Peter ir Betty Purus drauge su Theresa ir Louis Inelli šventė 50 metų savo vedybinio gyvenimo sukaktis; Patrick ir Rose Laffey - 60 metų vedybinę sukaktį. Sveikiname ir linkime visokeriopos Dievo palaimos.

JAV LB Brooklyn-Queens apylinkės valdyba, išrinkta metiniam narių susirinkime, kuris įvyko š. m. gegužės 20 d. Apiešimo par. salėje, pasiskirstė pareigomis: Jonas Kunca - pirmininkas; Vida Jankauskienė - vicepirm.; Edmundas Adomaitis - sekretorius; Renata Alinskienė - išdininkė; nariai: Raimundas Šližys - visuomeniniams reikalams; Aldona Augylienė - sporto ir naujai atvykusiųjų lietuvių reikalams; Ramutė Česnavičienė - švietimo ir kultūros reikalams. Kontrolės komisija: Kestutis Bilelis, Kostas Norvila, Sofija Skobeikienė.

Vysk. P. A. Baltakio OFM, kalendorius

Birželio 16 - 19 - Kanada, Missisauga, kun. Vytauto Staškevičiaus šventimai; Kanados lietuvių kunigų metiniai posėdžiai.

Liepos 4 - 8 - ŠALFAS 50 metų sukaktuvinė šventė Toronte.

Liepos 9 - 24 - atostogos.

Rugpjūčio 1 - 23 - Europa: Šventės; Kunigų šventimai Lietuvoje; Gardino lietuvių lankymas; P.L.B. pirmininkų metiniai posėdžiai Seinuose.

Už a. a. kun. Jono Pakalniškio vėlė mišios pirmųjų mirties metinių proga bus aukojamos Apreiškimo parapijos bažnyčioje sekmadienį, birželio 24 d., 10 val. ryto. Po mišių velionio sesuo Paulina Veršeliene ir šeima kviečia visus užkandžiams parapijos salėje.

Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa išsiuntinėjo pavasario/vasaros žiniaraštį su pridėta loterijos knygute. Laimikių traukimas įvyks Apreiškimo parapijos apatinėje salėje (ne Atsimainymo parapijoje, kaip buvo paskelbta) birželio 24 d., nes dauguma Šalpos darbuotojų bei direktorių nori tą pačią dieną dalyvauti a. a. kun. Jono Pakalniškio, buvusio ilgamečio LKRŠ direktoriaus, mirties metinių mišiose, kurios įvyks Apreiškimo parapijos bažnyčioje 10 val. ryto, ir po to šeimos ruošiamose vaišėse parapijos salėje. Loterija yra pagrindinė lešų telkimo priemonė, be kurios būtų labai sunku įgyvendinti įvairias labdaros programas Lietuvoje. Kviečiame visus atsiliiepti ir neatsidėliojant gražinti loterijos bilietėlių šakneles su pridėta savo auka.

Lietuvių Bendruomenės globojama radijo programa girdima pirmadieniais 9:30 - 10 v. v. iš WPAT stoties, 930 AM banga. Dėl pranešimų ir skelbimų užsakymų prašoma kreiptis: dr. Giedrė Kumpikaitė, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: LithNY@AOL.com arba amberwings@mac.com

Aukas siųsti: Donatas Banaitis, 86-15 79th St., Woodhaven, NY 11421. Čekius rašyti Lietuvių Bendruomenės vardu.

GRAŽI TAUTOS FONDO VEIKLA

27-tas Tautos Fondo suvažiavimas 2001 m. gegužės 12 d.

PAULIUS JURKUS

Tautos Fondo suvažiavimo dalyviai š. m. gegužės 12 d. Kultūros Židinyje. Pirmoje eilėje sėdi iš k.: gen. konsulas dr. R. Morkvėnas, ambasadorius prie JT dr. G. Šerkšnys, ambasadorius A. Simutis, J. Simutienė, J. Giedraitis, K. Miklas.

Tautos Fondo metiniai susirinkimai - suvažiavimai paprastai vyksta gegužės mėnesio pradžioje. Šiemet tai įvyko gegužės 12 d., šeštadienį, Kultūros Židinyje. Tai buvo 27-tasis metinis suvažiavimas.

Fondo statute reikalaujama, kad būtų keičiama tarybos ir valdybos sudėtis - išrenkami nauji žmonės trejų metų kadencijai.

Tokių suvažiavimų proga peržiūrima visa Fondo veikla, ir dabartis, ir ateitis, ieškoma geresnių būdų ateičiai. Tai ir stiprina Fondą, pritaiko jį labiau dabarčiai, labiau patarnauja Lietuvos nepriklausomybės įtvirtinimui. Fondas visada lieka veiklus ir visada naudingas Lietuvai.

Pradedama pamaldomis

Tokia yra tradicija, kad susirinkimai pradedami pamaldomis už sergančius, mirusius Fondo narius. Mišios, kurias aukuoja Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM, vyko 9 val. ryto vienuolyno koplyčioje. 9:30 val. mažojoje salėje jau prasidėjo registracija. Suvažiuoja patys uoliai Fondo nariai iš plačių apylinkių, siekia net Chicago, Florida. Negalintieji atvykti, iš anksto atsiunčia savo igaliojimus, kad jie būtų atstovaujami suvažiavime.

Fondo statutas reikalauja, kad dalyvautų du trečdaliai narių pradėti teisėtą suvažiavimą. Paprastai taip nebūna. Reikalaujama palaukti valandą, ir tada pradėtas susirinkimas jau laikomas teisėtu.

Pradedame suvažiavimą

Išlaukus valandą, susirinkimą atidarė Tarybos pirmininkas Jurgis Valaitis. Tolimesnei programai vadovavo tarybos nariai Jonas Vilgalys, Pranas Povilaitis, valdybos pirm. Algis Vedeckas. Protokola surašė dr. Nijolė Bražėnaitė.

Susikaupimo minutę pagerbti mirę Fondo nariai.

Sudaromos komisijos

Susirinkimo darbas tiksliau atlikti sudaromos įvairios komisijos. Į mandatų komisiją pakviesti: Aldona Katinienė, Vacys Steponis, Algis Vedeckas; į nominacijos komisiją: Kestutis Miklas, Vida

Penikienė, Aleksandras Daunys. Nutarimų komisiją sudarė: Jonas Pabedinskas, Paulius Jurkus, dr. Nijolė Bražėnaitė.

Į tarybą perrinkti 4 nariai: J. Vilgalys, J. Valaitis, J. Vainius, A. Lukoševičius. Į revizijos komisiją išrinkti: Laima Lileikienė, Vida Jankauskienė, Malvina Klivėčienė. Nutarta tarybos narių skaičių sumažinti iki 14.

Ordinų įteikimas

Šio susirinkimo išpūdingiausia dalis bene buvo ordinų įteikimas žmonėms, kurie taip uoliai tarnavo Lietuvai, buvo pagerbti paties prezidento, ir tie žmonės buvo čia su mumis. (Platesnis aprašymas tilpo "Darbininko" 21 nr.).

Ordinus įteikė Lietuvos Respublikos gen. konsulas New Yorke dr. Rimantas Morkvėnas. Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino 4-to laipsnio ordiną įteikė Juozui Giedraičiui už jo plačią visuomeninę veiklą, už Tautos Fondo organizavimą ir už jo išugdymą. Tokį patį ordiną įteikė dr. Rožė Šomkaitė už jos didžiulę labdaros veiklą Lietuvos labui. Dr. Rožė Šomkaitė dar buvo apdovanota ir Lietuvos Nepriklausomybės medaliu už triušą atkuriant Lietuvos nepriklausomybę ir ją įtvirtinant.

Suvažiavimą sveikino

Pirmas šį suvažiavimą pasveikino ambasadorius Anicetas Simutis; gyvendamas New Yorke, jis visada sveikino ir kitus Tautos Fondo suvažiavimus.

Sveikino Lietuvos ambasadorius prie Jungtinių Tautų dr. Gediminas Šerkšnys, Lietuvos gen. konsulas New Yorke dr. Rimantas Morkvėnas, Paulius Jurkus - "Darbininko" redakcijos ir leidėjų vardu, Vida Jankauskienė - Religinės Šalpos vardu, dr. Nijolė Bražėnaitė - Lietuvių katalikų moterų pasaulinės sąjungos vardu, dr. Giedrė Kumpikaitė - LB NY apygardos vardu; taip pat Amerikos LB krašto valdybos - Algimanto Gečio vardu. Raštu sveikino Lietuvių Fondas.

Gražioji Fondo veikla

Iš Tarybos pirmininko Jurgio Valaičio pranešimo sužinojome,

kaip ir ką veikė Lietuvių Fondas. Ir ta veikla taip reikalinga Lietuvai!

Tautos Fondas, kurio paskirtis buvo remti VLIKo veiklą, Lietuvai atgavus nepriklausomybę labai prasmingai persiorientavo ir savo veiklą paskyrė lietuviškam jaunimui, jų mokykloms, leidiniams, kurie ugdo patriotinį nusiteikimą.

Fondas tęsė mokyklų įdukrinimą, skelbė jaunimo konkursus (apie tokį vieną konkursą ir išleista knyga parašysime vėliau), rėmė paribių ir užribių mokyklas, rėmė Lietuvos istorijos mokymą, spaudą, kuri siekia tautinio ar dvasinio atgimimo, išjungimo į NATO ir Europos Sąjungą. Fondas remia įvairią šalpa Lietuvai.

Fondo iniciatyva pastatyta Lavoriškių mokykla, kurios iškilmingas atidarymas įvyko 2001 m. sausio 9 d. Fondas leidžia prie "Valstiečių laikraščio" mėnesinį priedą "Tėviškes šviesa". Ten aprašomos įdুকrintos mokyklos, bendradarbiaujama su Lietuvos jaunimu.

Visą laiką rūpėjo ir dabar rūpi "Žinyno" išleidimas. Salomėjai Narkeliūnaitei, "Žinyną" redagavusiai, mirus, visas darbas įstrigo. Dabar jį tęsia Kestutis Miklas.

Sėkmingai tęsiama mokyklų įdukrinimo programa, siunčiami į Lietuvą kompiuteriai, jaunimui sporto reikmenys. Ta plati paramos programa stiprina Lietuvą, ugdo patriotinį nusiteikimą. Tuo pačiu gerėja ir jos ateitis.

Šame Fondo susirinkime - suvažiavime atlikta visa, kas tokiu atveju reikalinga. Naujai išrinktoji taryba net suspėjo turėti savo posėdį.

Kaip įprasta, surengiami bendri pietūs. Jų metu pasikalbama Fondo reikalais. Šį kartą buvo paminėta Jurgio Valaičio 80 metų sukaktis. Apie jį kalbėjo Jonas Vilgalys.

Toks Tautos Fondo suvažiavimas pakelia nuotaiką - skatina veikti. Todėl visi, visur ir visada remkime Tautos Fondą, kuris stiprina Lietuvą, ugdo jaunąją kartą. Į Fondo veiklą įtraukime daugiau jaunimo. Ši mūsų veikla turi būti tvirta, visus uždeganti!

Kuo geriausios sėkmės visai Tautos Fondo veiklai!

ŠKELBIMAI

27 centai skambinant į Lietuvą, 5,5 cent. JAV. 24 val. per parą, 7 dienas per savaitę, 6 sekundžių intervalai. Jokių mėnesinių mokesčių. Tikslus apskaičiavimas. Kokybiškiausias ryšys. Paslauga be apgaulės. Kreipkitės vakarais į TRANSPORT atstovą su 8 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. Tel. 708-386-0556. TRANSPORT - patikimiausias ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimoje. Turi susikabinti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Tel. (516) 377-1401. (sk.)

Lietuvis, lauko priežiūros darbu (landscaping - maintenance) bendrovės savininkas Washington, DC, ieško dviejų darbininkų, kurie galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Pradinis mokestis \$6.00 į val. ir viršvalandžiai. Reikalingas darbo leidimas. Suteikiamas pigus butas - 130 dol. mėnesiui. Tel. (202) 244-2373.

Butai pensininkams, modernūs, erdvūs, lietuviškoje aplinkoje, Marijos Nekalto Prasišėjimo seserų globoje. Pasinaudokite šia proga, kreipkitės: Villa Maria, P. O. Box 155, Thompson, CT 06277.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojo:

Kotryna Armanavičiūtė, Scranton, Pa, aukoja 15 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers

361 Highland Blvd.

Brooklyn, NY 11207

Pažymėkite, kad tai Jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

Vyresnio amžiaus moteris iš Lietuvos ieško darbo. Gali tvarkyti ir vlyti namus, slaugyti ligonį, šeiminkauti. Sutinka dirbti kad ir keletą dienų savaitėje. Skambinti (718) 352-4351 - po 6 v.v.; (718) 461-7461 (visą dieną (sk.).

SIŪLOMI geri darbai moterims dirbti vaikų auklėmis arba namų šeiminkėmis. Atlyginimas nuo 350 dol. iki 450 dol. savaitė. Galima gyventi šeimoje. Būtinai minimalus anglų kalbos mokėjimas. Skambinti Joanai 718-894-1352. (sk.).

Parduodami "Foje" grupės (Mamontovas) muzikiniai CD po 15 dol. Skambinti (732) 522-2581. (sk.).

Atlantic Express Corp., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, vėl priims siuntinius **sekmadienį, birželio 17 d. nuo 12 iki 1 val. p.p.** Kultūros Židinio kieme. Dėl informacijos skambinkite tel. **1-888-205-8851.**

"VILTIES" siuntinių agentūra vėl priims siuntinius į Lietuvą **sekmadienį, birželio 17, nuo 1 iki 3 val. popiet.** Mūsų atstovas yra **Alg. Jankauskas, tel. (718) 849-2260.** Susitarus paims siuntinius iš namų.

Naujai atvykusiems lietuviams surandame darbus, padėdam susitvarkyti dokumentus (vairuotojo pažymėjimą, asmens identifikacijos kortelę ir t.t.). Padėdame pigiau nusipirkti automobilius. Kreiptis tel. (917) 568-8496 (dieną); (908) 964-4741 (vak.). (sk.)

Nebrangiai duodu anglų kalbos pamokas naujiems imigrantams. Skambinti po 6 v. v. (718) 386-5450. (sk.)

sekmadienį, liepos 22 d.

Nek Pr. Marijos Seserų vienuolyno sodyboje
PUTNAM, Connecticut

METINIS PIKNIKAS

Lietuvių Susitikimo Šventė

11:00 Koncelebruotos Šv. MIŠIOS

- Pagrindinis celebrantas:

Kunigas Tomas Karanauskas
- naujas vienuolyno kapelionas

12:00 VAIŠĖS, užsiėmimai

3:00 Neringos stovyklautojų PROGRAMA

- Vėlių nuleidimas

4:00 Didžiųjų dovanų TRAUKIMAS

4:30 MALDOS VALANDĖLĖ koplyčioje

Atvykite pabendrauti ir pasidžiaugti - pasikvieskite ir savo draugus!

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO:

DARBININKO skaitytojai, atsiuntę prenumeratą, prisidėjo aukomis laikraščiai stiprinti ir atsilyginti už įvairius patarnavimus: (Pradžia 22 nr.)

Po 5 dol.:

Ona Vasiliauskas, Woodhaven, NY; Jadvyga Savickas, Nashua, NH; Rev. V. Bacevice, Cleveland, OH; P. Kliorys, Euclid, OH; Wm. Količius, Allison Pk, PA; Mary Stanis, Aston, PA; P. Vaskys, Cheltenham, PA; Theresa Mazeika, Devon, PA; Chas. J. Drazdauskas, Moscow, PA; V. Banevicius, Phila, PA; Marija Gudauskas, Phila, PA; Vyt. Matonis, Phila., PA; V. Sušinskas, Phila., PA; J. Mc Closkey,

Springdale, PA; J. Priokockis, Warrenton, PA; K. Zauka, N. Providence, RI; Saulė Satas, Warwick, RI; Dr. A. V. Valiunas, Reston, VA; Gene Eluhow, Arlington, VA; Bronė Liaudanskis, Camano Island, WA; Violet Ogden, Pennsboro, W. V.; Anna B. Levonowich, Pleasant Prairie, WI; Reitz Fam., Madison, WI.

Kiekviena auka yra didelė pagalba DARBININKUI. Laikraščio ateitis, tuo pačiu ir lietuvių išsivijimo priklauso nuo aukotojų dosnumo. Vien iš prenumeratos nebūtų galima išsilaikyti.

Nuoširdžiai dėkojame.

Darbininko administracija

WORCESTER, MA.

Bronė (Maksimavič)

Svikla, gyv. Worcester, MA, mirė savo namuose gegužės 16 d., sulaukusi 86 metų amžiaus. Ji buvo gimusi Lietuvoje, atvyko į Ameriką 1949 m. Lietuvoje buvo mokytoja, o Amerikoje kurį laiką - iki 1973 m. - vadovavo Cosmos Parcel Express. Gegužės 19 d., po mišių Our Lady of Vilna bažnyčioje buvo palaidota Notre Dame kapinėse. Nuliūdime liko du sūnūs: Alius J. Svikla, gyv. South Dennis ir Vitas J. Svikla, taip pat anūkė Kristina Krakowski, abu gyv. Worcester.